

Gråtass Barnehage Veelstoppen AS

A photograph of a playground scene. In the foreground, two young girls are hanging from a thick rope. The girl on the left is wearing a pink long-sleeved shirt and pink pants. The girl on the right is wearing a maroon long-sleeved shirt and maroon pants. They are both hanging upside down. In the background, there is a grassy area with other children playing, a yellow tent-like structure, and a blue tarp. The scene is surrounded by trees and is brightly lit by sunlight.

Årsplan barnehageåret 2025/2026

Innholdsfortegnelse:

- Side 3 Velkommen til et nytt og spennende barnehageår i Gråtass Barnehage!
- Side 4 Ord fra styrer, Linda Jensen
- Side 5 Om Gråtass Barnehage
- Side 6 Verdigrunnet SMULA
- Side 7 Barnehagens visjon – Vi står sammen om en god barndom
- Side 8 Vår pedagogiske plattform
- Side 9 Pedagogisk erklæring
- Side 10 Den norske barnehagetradisjonen
- Side 11 Barnehagens satsningsområder
- Side 14 Barns medvirkning
- Side 15 Læring
- Side 16 Omsorg
- Side 17 Danning
- Side 18 Mangfold og likestilling
- Side 19 Lek og lekens betydning
- Side 20 Språk og språkarbeid
- Side 21 Mat og helse
- Side 22 Overganger
- Side 23 Progresjon
- Side 24 Foreldresamarbeid
- Side 25 Foreldrekompasset
- Side 26 Evaluering
- Side 28 Organisering
- Side 29 Tilvenning av nye barn
- Side 30 Livet inne i barnehagen
- Side 31 Livet ute i barnehagen
- Side 32 De syv fagområdene
- Side 33 Demokrati og barns medvirkning
- Side 34 Trygt og godt barnehagemiljø
- Side 35 Mangfold, likestilling og respekt
- Side 36 Den flerkulturelle barnehagen
- Side 37 Livet i lavvoen
- Side 39 Miljøtrappa
- Side 41 Lek
- Side 42 Språk
- Side 43 Maxiklubben
- Side 45 Svømming, femårs trimmen og brannvern

GRÅTASS
barnehage

Velkommen til et nytt og spennende barnehageår i Gråtass Barnehage!

Kjære foreldre og barn,

Nå braker det snart løs igjen – et nytt barnehageår står for døren, og vi i Gråtass Barnehage gleder oss stort til å ta fatt! Enten dere er helt nye hos oss, eller allerede er godt kjent med både turer og samlingsstund, ønsker vi dere hjertelig velkommen tilbake til fellesskapet vårt. Hvert barnehageår er unikt og bringer med seg nye muligheter for lek, læring, vennskap og små (og store!) oppdagelser. Vi er spente på alt dette året vil by på – og stolte over å få være en del av barnas hverdag.

Hos oss i Gråtass Barnehage tror vi ikke på «én størrelse passer alle». Vi er inspirert av Reggio Emilia-filosofien, som ser hvert barn som et lite univers av ideer, følelser og muligheter. Vår jobb? Å være trygge voksne med åpne ører, varme hjerter og kanskje litt maling på skjorta – slik at barna får vokse, leke og lære i sitt eget tempo og på sine egne premisser. Vi legger til rette for at barna skal være medskaper i sin egen hverdag. Når et barn spør: "Hvorfor faller bladene av trærne?", så vet vi at et nytt prosjekt kan være i gang – og kanskje et kunstverk, en historie og en ekskursjon også! Gjennom kunst, musikk, bygging, undring og fri lek, åpner vi rom for kreativ utfoldelse og magiske øyeblikk.

Vi står støtt på verdier som menneskeverd, mangfold og inkludering. I Gråtass Barnehage ønsker vi at alle barn – uansett bakgrunn, språk, ferdigheter eller familiekonstellasjon – skal føle seg verdifulle, trygge og sett. Vi tror at fellesskapet blir rikere når ulikheter møtes med nysgjerrighet og respekt, og vi jobber hver dag for å skape en barnehage der alle får være seg selv og høre til.

Vi skal utforske naturen, kjenne på regndråper, stille store spørsmål om livet og verden, og lære oss å være gode venner. Underveis vil vi le, lære, undre og kanskje miste en sokk eller to – men vi lover å ta godt vare på det viktigste: barna deres.

Samarbeidet med dere foreldre er en uvurderlig del av barnehagens hverdag. Dere kjenner barna deres best, og sammen kan vi skape det beste grunnlaget for trygghet, utvikling og trivsel. Ikke nøl med å stille spørsmål, komme med innspill – eller bare slå av en prat ved garderoben. Det er ofte der de fineste samarbeidene starter.

La oss sammen gjøre dette barnehageåret til et år fullt av lek, vennskap og små store øyeblikk. Vi er alle sammen om en god barndom!

Vennlig hilsen Jon Myrvold

Sammen om en god barndom

Ord fra Styrer

Det er nytt barnehageår og vi møter barn og foreldre igjen etter ferien. Vi møter også nye barn og nye foreldre. De ansatte møtes igjen. Det er mye som skal sies og det er mange som skal trygges. Det får meg til å tenke noen år tilbake.

Hun har brukt litt tid på å bli trygg den nye jenta. Hun er fire år. Det å bytte barnehage er ikke alltid lett.

Linda du må komme! Sier en kollega.

Møtet begynner. De andre har kommet.

Da skjer det, hun bøyer seg frem og visker til meg:

Katten min er helt svart.

Er den helt svart? Svarer jeg. Hun nikker.

Min er helt hvit, med blå maske og blå hale. Hvisker jeg. Hun ler. - Og hun smiler når hun går.

Hun setter seg ned med de andre barna som tegner. Jeg går i det «viktige» møtet.

Jeg kommer ut fra møtet og jenta kommer mot meg.

Sånn? Sier hun og jeg får denne. (se tegning)

Ja omtrent sånn. Sier jeg og vi ler begge.

Dette var kanskje det viktigste møte jeg hadde det året. Hvert barn skal sees for den det er, både dere og barna skal føle dere trygge. Vi lærer hele tiden og vi ønsker å bli bedre. Sammen med dere foreldre skal vi gjøre vårt beste for å gi barna en flott barndom.

Vi skal være med på å gi barna deres livsglede her og nå, samt røtter og vinger til å mestre morgendagens samfunn.

Takk for mulighetene dere gir oss og takk for tilliten! Med ønske om et godt og utviklende barnehageår.

Linda Jensen

Styrer

GRÅTASS
barnehage

1. Om Gråtass Barnehage

Gråtass Barnehage ble etablert i 2005 og består i dag av 12 avdelinger fordelt på fire privateide barnehager: Gråtass Barnehage AS, Gråtass Barnehage Fagen AS, Gråtass Barnehage Skjærviken AS og Gråtass Barnehage Veelstoppen AS. Til sammen har vi ca. 265 barn. Barnehagene har flotte nærmiljø og disponerer egen minibuss.

Les mer om våre barnehager på www.graatassbarnehage.no

Gråtass barnehage skal være en lærende og utviklende organisasjon

Som et ledd i denne utviklingen har barnehagene i samarbeid med hverandre, initiert og startet et endrings/utviklingsarbeid som skal strekke seg over flere år. Formålet med endringsarbeidet er å forsterke Vi følelsen i barnehagen, til tross for at vi utad er enkeltstående barnehager. (selvstendige rettssubjekter) Arbeidet har fått tittelen «Gråtass 2.0» og handler i stor grad om å bryte ned nåværende praksiser, kulturer og strukturer for å kunne se hva vi ønsker å beholde av det «gamle», hvor vi har behov for å fornye oss og i hvilken retning vi skal gå. Retning og rammer skal bli tydeligere for alle som jobber i Gråtass og man skal kunne se og oppleve at man er i Gråtass Barnehage, uavhengig av hvilket bygg man er i, hvilken avdeling man er på eller hvilken ansatt man prater med. Dette vil føre til endringer i barnehagens dokumenter, blant annet barnehagens Årsplan og få ulike konsekvenser for hvordan vi drifter barnehagen i fremtiden.

Årsplanen som arbeidsdokument vil være gjenstand for utvikling over de neste årene. Årsplanen vil av den grunn være dynamisk, med tanke på at innholdet vil kunne forandre seg fra år til år. Målet på sikt er at alle ansatte vil kjenne igjen innholdet og vil kunne benytte Årsplanen som arbeidsverktøy i sitt daglige arbeid med barna i Gråtass. Det skal merkes og syntes at vi er én Gråtass barnehage!

Visjonen for endringsprosjektet er: «Det skal være enkelt for alle å lykkes i Gråtass Barnehage.»

Filosofi og retning

Gråtass barnehage er inspirert av Reggio Emilia-filosofien, som vektlegger barnets aktive deltakelse i læringsprosesser og ser på barnet som kompetent og kreativt. Denne årsplanen er utformet i samsvar med rammeplanen for barnehager og tar hensyn til Gråtass barnehages visjon og verdier. Vi ønsker å skape et inkluderende, utforskende og stimulerende læringsmiljø for barna.

Sammen om en god barndom

Verdigrunnlaget SMULA

«Barnehagens verdigrunnlag skal formidles, praktiseres og oppleves i alle deler av barnehagens pedagogiske arbeid. Barndommen har egenverdi, og barnehagen skal ha en helhetlig tilnærming til barnas utvikling. Barnehagens samfunnsmandat er, i samarbeid og forståelse med hjemmet, å ivareta barnas behov for omsorg og lek og fremme læring og danning som grunnlag for allsidig utvikling. Lek, omsorg, læring og danning skal ses i sammenheng.» (KD,2017)

SMULA-verdiene (Skapende, Modig, Undrende, Lekende, Anerkjennende) er fundamentale i vår barnehage. Disse verdiene gjennomsyrrer hverdagen vår, det pedagogiske arbeidet og innholdet i barnehagen. Ved å praktisere SMULA-verdiene, legger vi til rette for lek, læring, dannelse og medvirkning i barnas hverdag, samt i samspill med foresatte og kollegaer.

Skapende innebærer å gi barn muligheten til å utfolde sin fantasi og kreativitet. Vi oppfordrer barna til å tenke utenfor boksen, utforske ulike materialer og uttrykksformer, og oppdage sin egen skaperkraft. Gjennom skapende aktiviteter som tegning, maling, forming og konstruksjon, oppmuntrer vi barna til å uttrykke seg på sine egne unike måter.

Modig handler om å gi barna verktøyene og støtten de trenger for å møte utfordringer, både små og store. Vi ønsker å styrke barnas selvfølelse, motiverende egenskaper og evne til å håndtere ulike situasjoner. Ved å oppmuntre til risikotaking, problemløsning og mestring, hjelper vi barna med å utvikle sin indre styrke og selvtillit.

Undrende ligger til grunn for all læring. Vi oppmuntrer barna til å være nysgjerrige, lekne og stille spørsmål om verden rundt seg. Gjennom å oppdage og utforske, inspirerer vi barna til å tenke kritisk, oppdage sammenhenger og utvikle sin nysgjerrighet. Vi ønsker å skape undringens atmosfære der barna oppfordres til å være aktivt deltagende i sin egen læringsprosess.

Lekende er en viktig del av vårt verdigrunnlag. Vi ser på lek som en vesentlig måte for barn å lære og utvikle seg på. Gjennom lek oppnår barna samspill og felleskap med andre. Vi legger til rette for varierte og meningsfulle lekeaktiviteter, både innendørs og utendørs, som stimulerer barnas fantasi, samarbeidsevner, språkutvikling og sosiale ferdigheter.

Anerkjennende betyr å skape et miljø preget av samhold, kommunikasjon, kjærlighet og omsorg. Vi verdsetter mangfoldet og respekterer hver enkelt persons unike egenskaper og perspektiver. Vi oppmuntrer til empati, god kommunikasjon og gjensidig respekt mellom barna, personalet og foresatte. Anerkjennelse er grunnlaget for et positivt læringsmiljø der barna føler seg sett, hørt og verdsatt.

Ved å praktisere SMULA-verdiene skaper vi en barnehagehverdag som er preget av engasjement, kreativitet, utforskning, glede og respekt.

I Gråtass Barnehage jobber vi kontinuerlig med SMULA. Ingen dag er lik den forrige, og det bidrar til et varierende arbeidsmiljø, som byr på spennende utfordringer i hverdagen. Verdigrunnlaget skal lede oss i retning av visjonen vår og vise oss hvordan vi sammen kan bidra til en god barndom for hvert enkelt barn.

Barnas egen SMULA

For at barn skal være skapende, modige, undrende, lekende og anerkjennende må de få anledning til å bli kjent med seg selv og sine følelser. Vi jobber for at hvert barn skal få sin egen SMULA slik at de utvikler seg på egne premisser.

Sammen om en god barndom

GRÅTASS
barnehage

Barnehagens visjon – Vi står sammen om en god barndom

Visjonen "Sammen om en god barndom" er et kraftfullt uttrykk som omfavner essensen av vår barnehages verdier og mål. Vi tror på betydningen av fellesskap, samarbeid og inkludering når det gjelder å skape en meningsfull og berikende barndom for hvert enkelt barn. I vår barnehage handler visjonen om å skape et trygt og kjærlig miljø der barn kan utforske, lære og vokse sammen. Vi ønsker å være en solidarisk og støttende ressurs for både barn og deres familier, og skape en atmosfære preget av gjensidig respekt, forståelse og empati. Gjennom lek, utforskning og pedagogiske aktiviteter ønsker vi å stimulere barnas nysgjerrighet, kreativitet og intellektuelle utvikling. Vi vil oppmuntre dem til å ta i bruk sine egne stemmer, uttrykke seg fritt og dyrke sin unike personlighet. Samtidig legger vi vekt på sosial kompetanse, deling, samarbeid og respekt for hverandre.

Visjonen vår er ikke et mål, den er ikke engang målbar. Den skal være som et fyrtårn som blinker i det fjerne og viser oss vei mot det vi syns er viktig, og det er at:

- alle vi i Gråtass Barnehage (barn, foreldre og personal) skal stå sammen, slik at hvert enkelt barn har med seg opplevelsen av å bli sett og hørt i barnehagen
- Barndom er en del av vår profesjon, som pedagoger må vi ha et faglig blikk på barndommen. Det er mange sterke krefter (forskere, marked, politikere, media) som vil ha en del av og definere hva barndom er. Vi ønsker at ordet "barndom" i vår visjon skal være grunnlag for refleksjon og kritisk tenkning, slik at vår plattform blir tydelig i barnehagemarkedet.

"Sammen om en god barndom" er også en påminnelse til våre pedagogiske ansatte om deres viktige rolle i å skape en trygg og positiv atmosfære. Vi ønsker å være en støttende og engasjert samarbeidspartner for familiene, og arbeide sammen for å fremme barnas vekst, glede og velvære.

Kort sagt handler vår visjon om å bygge sterke bånd og skape varige minner som gir barna en god start på livet. Vi er forpliktet til å være en inspirerende og inkluderende barnehage der alle barn kan utfolde seg, oppleve mestring og utvikle seg til selvstendige og lykkelige individer.

Sammen om en god barndom

2.Vår pedagogiske plattform

Barnehagen skal være en pedagogisk virksomhet som skal planlegges og vurderes. Barn og foreldre har rett til medvirkning i disse prosessene. Målet med barnehagen som pedagogisk virksomhet, er å gi barna et tilrettelagt tilbud i tråd med barnehageloven og rammeplanen. For å oppnå dette skal barnehagen være en lærende organisasjon, og det pedagogiske arbeidet skal være begrunnet i barnehageloven og rammeplanen. (KD, 2017)

Hva er pedagogikk?

Pedagogikk er vitenskapen om undervisning, læring og oppdragelse. Det omfatter teorier og metoder for å formidle kunnskap og ferdigheter til enkeltpersoner og grupper på en effektiv måte. Pedagogikk undersøker også hvordan mennesker utvikler seg og lærer gjennom hele livet, og hvordan det sosiale, kulturelle og økonomiske miljøet kan påvirke læring. Pedagogikk er en disiplin som omfatter mange forskjellige teorier og tilnærminger til undervisning og læring, og det er bredt anerkjent som en viktig faktor for individuell og samfunnsmessig utvikling og vekst. Pedagogikk spiller en viktig rolle i utviklingen av enkeltindivider, samt i utviklingen av samfunn og kulturer.

Hva er et pedagogisk grunnsyn?

Med pedagogisk grunnsyn menes den virkelighetsoppfatning, de kunnskaper, verdier og holdninger som ligger til grunn for den pedagogiske virksomheten.

Hva er en pedagogisk virksomhet?

En pedagogisk virksomhet i barnehagesammenheng er en institusjon eller organisasjon som har som hovedmål å tilby pedagogiske tjenester for barn i alderen 0-6 år. Dette inkluderer å tilby et miljø som er tilrettelagt for læring, lek og utvikling, og å gi støtte og veiledning til barna og deres foreldre eller omsorgspersoner. En pedagogisk virksomhet kan være en offentlig eller privat barnehage, en familiebarnehage eller en annen form for pedagogisk tilbud for barn. Det er viktig at pedagogisk praksis er basert på teoretisk kunnskap og forskning om barns læring og utvikling, og at den er tilpasset barnas individuelle behov og interesser.

Pedagogisk grunnsyn

Et pedagogisk grunnsyn er de fundamentale og overordnede antagelsene, verdiene og prinsippene som ligger til grunn for en pedagogisk praksis. Det handler om hvordan man ser på barn, læring, utvikling, og hvilken rolle pedagogen har i dette arbeidet. Pedagogisk grunnsyn kan være basert på filosofi, teori og forskning, og kan variere mellom ulike pedagogiske tilnærminger og metoder.

For vår del handler det i stor grad om inspirasjoner fra Reggio Emilia-pedagogikken, som har et grunnsyn om at barn har en rekke ulike intelligenser, og at læring og utvikling skjer i samspill med omgivelsene og andre mennesker.

Et pedagogisk grunnsyn er viktig for å kunne gi en helhetlig og sammenhengende pedagogisk praksis, og for å kunne begrunne og reflektere over de valgene og beslutningene som tas i arbeidet med barn.

På bakgrunn av dette har vi utarbeidet en pedagogisk erklæring.

Den pedagogiske erklæringen skal oppleves som forpliktende for alle brukere av barnehagen.

Pedagogisk erklæring

- ✓ Vi i Gråtass Barnehage respekterer barn. Barn har rett til innflytelse på eget liv ved å kunne velge mellom aktiviteter og venner.
- ✓ Dagene i barnehagen skal ha rom for barnets spontanitet. Barn er kompetente og barndommen har sin egen verdi.
- ✓ Vi vil sørge for at barnas reaksjoner/synspunkter tas på alvor og lyttes til, og sørge for at barna får anledning til å påvirke planer og aktiviteter.
- ✓ Barnet er sosialt og trenger å omgås sosiale mennesker for å utvikle seg. Barnet trenger voksne som anerkjenner barnet og bekrefter barnets tanker og følelser.
- ✓ Vi vil ikke idyllisere fortidens oppvekstvilkår: Barndommen i dag er ikke den samme som i går, men likeverdifull!

Anerkjennelse – Respekt – Toleranse

For at barn skal utvikle respekt for andre, må de selv bli møtt med respekt. Barn trenger omgivelser som bidrar til at de utvikler en positiv identitetsopplevelse, selvrespekt og en god selvfølelse. De trenger å bli møtt av anerkjennende voksne i alle situasjoner. Voksne som ser dem for den de er, ikke for det de gjør eller ikke gjør.

En anerkjennende bevisst voksen er opptatt av hvordan barna har det på innsiden hva de føler og erfarer, og er villig til å jobbe med og justere sine egne reaksjoner til beste for barna.

Barn trenger at alle følelser, også sinne og frustrasjon, blir møtt med respekt. Følelser er aldri «feil», og vi må lære barna hvordan de håndterer sterke følelser. I barnehagen skal barna få erfare at vi er ulike og likevel gir rom for hverandre og viser respekt.

Barnehagen sine formeninger om Anerkjennelse, respekt og toleranse

- ✓ Prinsippet om respekt og likeverd må være en grunnholdning.
- ✓ Barna skal oppleve seg selv og sin familie som verdifulle og godtatt.
- ✓ Barna har rett til å uttrykke seg og delta ut fra sine forutsetninger.
- ✓ Barndommen har egenverdi i menneskets livsløp.
- ✓ Barna får grunnleggende holdninger til seg selv og andre mennesker gjennom alle de erfaringer de får i sin tidlige barndom. Alle voksne som møter barn påvirker på en eller annen måte.
- ✓ Det vesentlige er ikke at vi «kan de riktige holdningene», men at vi lever dem ut i praksis.
- ✓ Vi vil vise respekt for barn som barn, ikke som voksne. Det betyr blant annet at vi som voksne er forpliktet til å ta en del valg for barna, men vi skal vise barnet at vi anerkjenner barnets rett til å uttrykke og eie sine følelser og reaksjoner.
- ✓ Voksne og barn er likeverdige, men ikke likestilte.
- ✓ Barn har rett til å fritas for en god del ansvar.
- ✓ Barn har rett til voksne omsorgspersoner som er «voksne»!
- ✓ Barn trenger omgivelser som gir dem mye selvrespekt og selvfølelse, ikke bare selvtillit basert på «å være flink».
- ✓ Barn har rett til innflytelse på eget liv ved f.eks. å kunne velge venner og aktiviteter.
- ✓ Barn skal gis frihet til å utforske sine omgivelser ut fra egen lyst.

Den norske barnehagetradisjonen

Den norske barnehagetradisjonen er kjent for å bygge på et helhetlig læringssyn og en dyp respekt for barndommens egenverdi. I Norge betraktes barnehagen ikke bare som et sted der barna oppholder seg i påvente av skolestart, men som en viktig arena for læring, utvikling og utforskning.

I den norske barnehagetradisjonen verdsettes lekens betydning som en naturlig og sentral del av barns utvikling. Lek blir ansett som en grunnleggende læringsform, der barna eksperimenterer, utforsker og utvikler både sine kognitive og sosiale ferdigheter. Gjennom leken får barna muligheten til å uttrykke seg, være kreative og lære å samhandle med andre. Barnehagen legger derfor stor vekt på å tilrettelegge for varierte lekemuligheter og skape et trygt og stimulerende miljø.

Den norske barnehagetradisjonen legger også stor vekt på barns medvirkning og involvering i egen læring. Barna oppmuntres til å være aktive deltakere i sin egen hverdag og i planleggingen av aktiviteter. Dette bidrar til å utvikle barnas selvstendighet, beslutningsevner og ansvarsfølelse. Barnehagen fungerer som et demokratisk rom der barna får muligheten til å uttrykke sine meninger, ta egne valg og lære å forstå andres perspektiver.

I tillegg til lek og medvirkning, vektlegger den norske barnehagetradisjonen også omsorg og trygghet som grunnleggende forutsetninger for barns læring og utvikling. Barnehagen skal være et sted der barna opplever omsorg, respekt og emosjonell støtte. Personalet i barnehagen har en viktig rolle som omsorgspersoner og støttespillere, og de legger til rette for nære relasjoner og trygge rammer som fremmer barnas trivsel og læring.

Den norske barnehagetradisjonen har dermed et helhetlig læringssyn som anerkjenner betydningen av lek, medvirkning og omsorg i barns utvikling. Ved å skape et inkluderende og stimulerende miljø legger barnehagen grunnlaget for barnas læring, sosiale kompetanse og personlige vekst. Barndommens egenverdi blir verdsatt, og barnehagen ses som en verdifull periode i seg selv, der barna får utforske, oppleve glede og bygge fundamentet for fremtidig læring og utvikling.

3. Barnehagens satsningsområder

Arbeidsmåtene skal ivareta barnas behov for omsorg og lek, fremme læring og dannings og gi barn mulighet for medvirkning. Personalet skal ta i bruk varierte arbeidsmåter, og de skal tilpasses til enkeltbarn, barnegruppen og lokalmiljøet. Valg av arbeidsmåter gir muligheter for å gjøre barnehagens innhold spennende og variert. Arbeidsmåtene kan bidra til å skape engasjement, interesse og motivasjon og gir mulighet for å tilføre nye erfaringer og opplevelser i barnehagen. (KD, 2017)

Gråtass Barnehage arbeider med inspirasjoner fra Reggio Emilia

Reggio Emilia filosofien inneholder i stor grad tanker, verktøy, arbeidsmåter, metoder som skal være med på å realisere rammeplanen.

Reggio Emilia er en pedagogisk tilnærming som har sitt opphav i byen med samme navn i Nord-Italia. Filosofien er basert på visjonen om at barn er kompetente, nysgjerrige og kapable til å konstruere sin egen kunnskap gjennom utforskning og samspill med verden rundt seg. Reggio Emilia-tilnærmingen er en måte å realisere rammeplanen på, som legger vekt på barns rett til medvirkning, kreativitet og dybdelæring.

Sentrale prinsipper i Reggio Emilia-filosofien inkluderer anerkjennelsen av barn som unike individer med egne interesser, behov og læringsstiler. Lærerne fungerer som veiledere og medforskere, og oppmuntrer barna til å utforske ulike temaer og prosjekter som interesserer dem. Denne tilnærmingen fremmer også samarbeid og kommunikasjon mellom barna, hvor de får muligheten til å uttrykke sine tanker, ideer og hypoteser gjennom ulike språklige og kreative uttrykksformer.

Reggio Emilia vektlegger også betydningen av det fysiske miljøet i læringsprosessen. Klasse- eller rominnredning blir nøye planlagt for å inspirere til utforskning og stimulere barnas nysgjerrighet. Materialer og ressurser er tilgjengelige og organisert på en måte som oppfordrer til kreativitet og eksperimentering. Rom for refleksjon og dokumentasjon av barnas arbeid er også viktige elementer i Reggio Emilia-metoden.

Gjennom Reggio Emilia-tilnærmingen blir barn oppmuntret til å være aktive deltakere i sin egen læringsprosess. De oppfordres til å stille spørsmål, utforske, reflektere og lære gjennom erfaring. Ved å understreke betydningen av barnets egen undring og nysgjerrighet, gir Reggio Emilia-filosofien en unik tilnærming til realiseringen av rammeplanen.

Denne pedagogiske tilnærmingen har blitt anerkjent og implementert internasjonalt som et verdifullt bidrag til barneutdanning. Reggio Emilia-metoden gir et inspirerende rammeverk som oppfordrer til dybdelæring, sosial interaksjon og kreativ tenkning, og gir barna muligheten til å blomstre som utforskere, problemløsere og aktive medborgere i samfunnet.

Å jobbe Reggio Emilia-inspirert i barnehagen innebærer å skape et læringsmiljø som er basert på filosofien og prinsippene bak Reggio Emilia-tilnærmingen. Her er noen konkrete eksempler på hvordan man kan implementere denne tilnærmingen i barnehagen:

Prosjektbasert læring

Reggio Emilia vektlegger prosjektbasert læring, der barna tar del i langsiktige prosjekter som utforsker et tema av interesse. For eksempel kan barna velge å utforske insekter. Lærerne kan da legge til rette for ekskursjoner, forskning, kunstneriske uttrykk og samtaler rundt insekter. Barna kan også lage en "insektshage" der de observerer og dokumenterer ulike insekter de finner. Dette gir dem mulighet til å fordype seg i temaet, stille spørsmål og utvikle sin forståelse.

Dokumentasjon

En viktig del av Reggio Emilia-tilnærmingen er å dokumentere barnas arbeid og læring. Dette kan gjøres ved å ta bilder, lage skriftlige beskrivelser, lage kunstneriske uttrykk eller ved hjelp av digitale verktøy. For eksempel kan lærerne fotografere og lage en fotoutstilling av barnas arbeid og aktiviteter knyttet til et spesifikt prosjekt. Dette gir barna og deres familier mulighet til å reflektere over og gjenopplade sin egen læring og utvikling. Rolle som medforsker: I Reggio Emilia-inspirerte barnehager er lærerne medforskere sammen med barna. De lytter til barnas ideer, stiller spørsmål og deltar aktivt i utforskningen. For eksempel kan læreren legge frem en åpen utfordring som "Hvordan kan vi bygge det høyeste tårnet?" og jobbe sammen med barna for å eksperimentere med ulike materialer og løsninger. Dette bidrar til å styrke barnas kreativitet, problemløsningsferdigheter og selvstendighet.

Det tredje læringsmiljøet

Reggio Emilia vektlegger betydningen av det tredje læringsmiljøet, som refererer til det sosiale og fysiske miljøet som skapes av barna og lærerne sammen. Barnehagen kan være nøye utformet med ulike rom som inspirerer til forskjellige aktiviteter og interaksjoner. For eksempel kan et atelier være et rom der barna kan utforske kunst og uttrykk, mens et konstruksjonsområde kan være dedikert til å bygge og konstruere. Lærerne kan organisere materialer og ressurser på en måte som inviterer til utforskning og samarbeid.

Gjennom disse eksemplene kan barnehagen skape et miljø der barna oppmuntres til å være nysgjerrige, utforskende og aktive deltakere i sin egen læring.

Ved å implementere Reggio Emilia-inspirerte praksiser i barnehagen, legger man vekt på barns stemme, interesser og medvirkning. Her er noen flere konkrete eksempler:

Dialog og refleksjon

Reggio Emilia-filosofien fremmer betydningen av å lytte til barnas tanker, ideer og perspektiver. Lærerne kan tilrettelegge for daglige samtaler og refleksjoner der barna får muligheten til å dele og uttrykke seg. For eksempel kan lærerne legge til rette for gruppesamtaler om en bestemt opplevelse, der barna deler sine tanker, stiller spørsmål og utforsker ulike perspektiver. Dette bidrar til å utvikle barnas språklige og kommunikative ferdigheter samt deres evne til å lytte og respektere andres meninger.

Åpne materialer og ressurser

Reggio Emilia-tilnærmingen verdsetter bruk av åpne materialer som kan stimulere barnas fantasi og kreativitet.

Lærerne kan tilby ulike materialer som maling, leire, naturmaterialer og gjenbruksmaterialer. Barna får da frihet til å utforske og bruke materialene på egne måter, uten begrensninger eller forutbestemte instruksjoner. Dette oppfordrer til eksperimentering, problemløsning og unike uttrykksformer.

Samarbeid med foreldre og lokalsamfunn

Reggio Emilia-tilnærmingen vektlegger samarbeidet mellom barnehagen, foreldre og lokalsamfunnet. Lærerne kan invitere foreldre til å delta i ulike aktiviteter og prosjekter i barnehagen. For eksempel kan de be om foreldrenes ekspertise eller ressurser som kan berike barnas læring. Barnehagen kan også organisere fellesarrangementer eller utstillinger for å feire barnas arbeid og inkludere det bredere samfunnet.

Kontinuerlig observasjon og tilpasning

Reggio Emilia-tilnærmingen oppfordrer til kontinuierlig observasjon av barnas interesser, utvikling og læring. Lærerne kan dokumentere barnas framgang gjennom bilder, notater og kunstneriske uttrykk. Disse observasjonene gir grunnlag for å tilpasse aktiviteter, materialer og prosjekter basert på barnas behov og interesser. Dette sikrer en individuell og tilpasset tilnærming til læring. Gjennom å jobbe Reggio Emilia-inspirert i barnehagen får barn mulighet til å utvikle seg som selvstendige, nysgjerrige og kreative individer. Barnehagens rolle er å være en støttende og stimulerende læringsarena der barnas interesser, tanker og uttrykk blir verdsatt og respektert.

Litteratur

Personalet i Gråtass barnehage skal gjennom barnehageåret 2025-2026 gjøre seg kjent med Alice Kjær og hennes bøker. Innholdet og teoriene er sterkt knyttet opp mot Reggio Emilia og støtter oppunder tanken om det kompetente barnet. Boka «Prosjektarbeid i barnehagen» er bygget opp som en innføring i prosjektarbeid og skal være til inspirasjon både i forhold til tenkningen rundt prosjekt og barn, men også med tanke på praktisk tilrettelegging. Denne boken er på ingen måte noen fasit for oss i arbeidet med prosjektarbeid og dokumentasjon, men mer som et utgangspunkt for å skape et kollektiv språk knyttet til dette arbeidet med barna. Vi skal fortsatt ha en kritisk inngang til teorier og sannheter vi møter og vi skal hele tiden kunne bringe inn ny teori og andre perspektiver. Arbeidet med prosjekt og pedagogisk dokumentasjon er en av barnehagens satsningsområder.

I barnehagens prosjektarbeid er det barna som viser vei. Personalet er medskapere og deltagende observatører i læringsprosessene som viser vei. Personalet er medskapere og deltagende observatører i læringsprosessene som et prosjektarbeid består av. Det betyr at personalet utfordrer og utdyper barnas fordypning og engasjement (Kjær, 2017).

Pedagogisk dokumentasjon kan omtales som et systematisk kvalitetsutviklingsarbeid i barnehagen. Det er en holdning eller tilnærming til det pedagogiske arbeidet som er inspirert av en demokratisk og lyttendepedagogikk (Lenz Taguchi, Åberg, 2006).

Gjennom dette barnehageåret skal vi i hovedsak ha fokus på prosjektarbeid som arbeidsmetode, med inspirasjoner fra Reggio Emilia, med bøkene til Alice Kjær som utgangspunkt.

Parallelt med dette arbeidet skal vi rette fokuset i enda større grad mot den autoritative voksenrollen, som i stor grad gjenspeiles i Reggio Emilia filosofien og i litteraturen til Kari Carlsen og Pål Roland.

4. Barns medvirkning

Barnehagen skal ivareta barnas rett til medvirkning ved å legge til rette for og oppmuntre til at barna kan få gitt uttrykk for sitt syn på barnehagens daglige virksomhet, jf. barnehageloven § 1 og § 3, Grunnloven § 104 og FNs barnekonvensjon art. 12 nr. 1. Barna skal jevnlig få mulighet til aktiv deltakelse i planleggingen og vurderingen av barnehagens virksomhet. Alle barn skal få erfare å få innflytelse på det som skjer i barnehagen.

Barnehagen skal være bevisst på barnas ulike uttrykksformer og tilrettelegge for medvirkning på måter som er tilpasset barnas alder, erfaringer, individuelle forutsetninger og behov. Også de yngste barna og barn som kommuniserer på andre måter enn gjennom tale, har rett til å gi uttrykk for sine synspunkter på egne vilkår. Barnehagen må observere og følge opp alle barns ulike uttrykk og behov. Barnas synspunkter skal tillegges vekt i samsvar med deres alder og modenhet. Barna skal ikke overlates et ansvar de ikke er rustet til å ta. (KD, 2017)

Medvirkning - å virke med andre i et fellesskap

Barnehagen gjenspeiler på mange måter samfunnet barna skal integreres i. Barn skal utfolde seg, oppleve, leke, lære innenfor rammer av de normer og regler som gjelder i barnehagen og som ivaretar fellesskapet.

Medvirkning er ikke det samme som selvbestemmelse. Medvirkning skjer i et fellesskap og gjennom dialog. Det er en kontinuerlig prosess i samspill mellom barn og bevisste barnehageansatte. Barna skal ha innflytelse og mulighet for å uttrykke seg gjennom deres hverdag i barnehagen. De skal bli oppmuntret av de voksne rundt seg til å bidra med sine tanker, ideer og forslag.

Barna skal ha en hverdag der de blir sett, hørt og forstått. På den måten vil barna vokse opp i et romslig, anerkjennende miljø hvor de lærer at «min stemme» blir hørt, og at «jeg» kan være med på å påvirke og bidra. Barna vil også erfare at andre har ulike ønsker og behov som også må lyttes til.

Det kreves Modige, Undrende, Lekende og Anerkjennende ansatte som er bevisst sin voksenrolle og ser på barna som likeverdige. Ansatte må kunne lytte til, forstå og tolke hva det enkelte barnet egentlig trenger. Derfor samtaler vi med barna, observerer deres lek og interesser og bringer dette inn i de pedagogiske planene.

5.Læring

I barnehagen skal barna oppleve et stimulerende miljø som støtter opp om deres lyst til å leke, utforske, lære og mestre. Barnehagen skal introdusere nye situasjoner, temaer, fenomener, materialer og redskaper som bidrar til meningsfull samhandling. Barnas nysgjerrighet, kreativitet og vitebegjær skal anerkjennes, stimuleres og legges til grunn for deres læringsprosesser. Barna skal få undersøke, oppdage og forstå sammenhenger, utvide perspektiver og få ny innsikt. Barna skal få bruke hele kroppen og alle sanser i sine læringsprosesser. Barnehagen skal bidra til læringsfellesskap der barna skal få bidra i egen og andres læring.(KD, 2017)

I vår barnehage setter vi barnas naturlige nysgjerrighet og utforskertrang i fokus. Vi ønsker å skape et stimulerende miljø hvor barna opplever glede og mestring gjennom lek, utforskning og læring. Gjennom varierte og utfordrende aktiviteter oppmuntrer vi barna til å tenke kritisk, stille spørsmål og komme med egne ideer.

Vi tror på en prosessorientert tilnærming til læring, der barna får utforske ulike emner og temaer over tid. Ved å gi rom for barnas interesser og engasjement, legger vi til rette for dypdykk i prosjekter som inspirerer og motiverer dem. Barnehagen skal være et sted hvor barna får utfolde seg og utvikle sine ferdigheter, samtidig som de opplever fellesskap og samarbeid i læringsprosessen.

Vi ønsker å skape et læringsfellesskap hvor barna får bidra både i sin egen og i andres læring. Gjennom samhandling og utforsking av sammenhenger får barna mulighet til å utvide sine perspektiver og oppnå ny innsikt. Vi legger vekt på at barna får bruke hele kroppen og alle sine sanser i sine læringsprosesser, slik at de kan utforske verden på en helhetlig og meningsfull måte. Gjennom våre inspirasjoner fra Reggio Emilia filosofien har vi en grunnleggende tro på at barn lærer best når de er aktive deltakere i sine egne læringsprosesser, og at samspill med andre barn og voksne er avgjørende for denne læringen.

6.Omsorg

Omsorg er en forutsetning for barnas trygghet og trivsel, og for utvikling av empati og nestekjærlighet. Barnehagen skal gi barna mulighet til å utvikle tillit til seg selv og andre. I barnehagen skal alle barna oppleve å bli sett, forstått, respektert og få den hjelp og støtte de har behov for. Barnehagen skal aktivt legge til rette for omsorgsfulle relasjoner mellom barna og personalet og mellom barna, som grunnlag for trivsel, glede og mestring. Personalet skal arbeide for et miljø som ikke bare gjør barna til mottakere av omsorg, men som også verdsetter barnas egne omsorgshandlinger. (KD 2017)

Omsorg beskrives som en forutsetning for å i hele tatt kunne være en medarbeider i vår barnehage. Vi anser det som en av grunnpilarene i barnehageprofesjonen!

Omsorg kommer i ulike former, det betyr også at hvordan man utøver og mottar omsorg også vil være svært individuelt.

I Gråtass Barnehage bruker ansatte mye tid på å bli kjent med barna fra de starter i barnehagen fram til de begynner på skolen.

De ulike behovene for omsorg endrer seg i takt med barnas øvrige utvikling og vi skal blant annet kunne kjenne barna ut i fra deres interesser, humor, følelsesregister, grenser og behov. Det krever stor kompetanse hos medarbeiderne og en genuin interesse for mennesker.

7.Danning

Barnehagen skal støtte barna i å forholde seg prøvende og nysgjerrig til omverdenen og bidra til å legge grunnlag for modig, selvstendig og ansvarlig deltakelse i demokratiske fellesskap. Barnehagen skal fremme samhold og solidaritet samtidig som individuelle uttrykk og handlinger skal verdsettes og følges opp. Barnehagen skal bidra til at barna kan forstå felles verdier og normer som er viktige for fellesskapet. Barnehagen skal bidra til å fremme barnas tilhørighet til samfunnet, natur og kultur.

I barnehagen skal barna få delta i beslutningsprosesser og utvikling av felles innhold. Barna skal støttes i å uttrykke synspunkter og skape mening i den verden de er en del av. Gjennom samspill, dialog, lek og utforsking skal barnehagen bidra til at barna utvikler kritisk tenkning, etisk vurderingsevne, evne til å yte motstand og handlingskompetanse, slik at de kan bidra til endringer. (KD, 2017)

Vi ser på danning som en livslang prosess der barna utvikler sin egen identitet, verdier og holdninger. Vi legger til rette for et inkluderende og mangfoldig fellesskap der barna får erfaringer med demokrati, medvirkning og respekt for seg selv og andre. Gjennom kunstneriske og kreative uttrykksformer oppfordrer vi barna til å utforske og uttrykke sin egen identitet. Vi verdsetter samarbeid og gjensidig respekt i arbeidet med å bygge et felles verdigrunnlag.

Vi ser på foreldre som viktige samarbeidspartnere i barnas utvikling og læring. Vi legger til rette for åpen kommunikasjon og jevnlig dialog med foreldre, der vi deler kunnskap, erfaringer og refleksjoner om barnas trivsel og utvikling. Vi ønsker å skape et inkluderende barnehagemiljø der foreldre og samfunnet rundt oss inviteres til å delta i ulike aktiviteter og prosjekter.

Ved å legge til rette for læring, omsorg og danning skaper vi et miljø der barna blir ivaretatt som aktive, utforskende og kreative individer. Vår årsplan er en veiledning for vårt pedagogiske arbeid, men er også fleksibel og tilpasses barnas interesser og behov i løpet av barnehageåret.

Danning er en prosess som foregår i samspill med andre mennesker. Det handler om å utvikle selvinnsikt, evne til refleksjon og kritisk tenkning. Danning skjer i samspill med omgivelsene og er en forutsetning for meningsdanning, kritikk og demokrati. Danning i barnehagen skal forankres i verdiene i formålet. Gjennom gode dannelsprosesser settes barn i stand til å håndtere livet ved at de utvikler evnen til å forholde seg prøvende og nysgjerrig til omverden, og til å se seg selv som et verdifullt medlem av et større fellesskap.

Danning er mer enn utvikling, mer enn læring, mer enn omsorg, mer enn oppdragelse og mer enn sosialisering. Samtidig rommer danning alt dette. Barn må få utfordringer, muligheter til å utvikle kunnskaper og ferdigheter, og støtte for å handle omsorgsfullt og gjøre etisk begrunnede valg.

Gjennom danning legges grunnlaget for barnets allsidige utvikling. En viktig forutsetning for at barna skal utvikle evne til å kommunisere med andre ligger i måten lek og hverdagsliv ivaretas på. Trygghet er en forutsetning for utvikling. I Gråtass Barnehage er vi opptatt av «inntoning» i møte med barn og bruker god tid på å bli kjent med hver enkelt for å opparbeide den tilliten som er nødvendig i enhver relasjon. Og nettopp disse relasjonene som skapes mellom barn – barn og barn og personal er helt essensielle i et samspill der barna skal få kunne uttrykke sine meninger og ta del av de demokratiske verdiene vi verdsetter så høyt.

8. Mangfold og likestilling

Barnehagen skal fremme respekt for menneskeverdet ved å synliggjøre, verdsette og fremme mangfold og gjensidig respekt. Barna skal få oppleve at det finnes mange måter å tenke, handle og leve på. Samtidig skal barnehagen gi felles erfaringer og synliggjøre verdien av fellesskap. Barnehagen skal vise hvordan alle kan lære av hverandre og fremme barnas nysgjerrighet og undring over likheter og forskjeller. Barnehagen skal bidra til at alle barn føler seg sett og anerkjent for den de er, og synliggjøre den enkeltes plass og verdi i fellesskapet.

Barnehagen skal bruke mangfold som en ressurs i det pedagogiske arbeidet og støtte, styrke og følge opp barna ut fra deres egne kulturelle og individuelle forutsetninger. Barnehagen skal synliggjøre variasjoner i verdier, religion og livssyn. Det skal være plass for en åndelig dimensjon i barnehagen som må brukes som utgangspunkt for dialog og respekt for mangfold.

Barnehagen skal legge til rette for kulturmøter, gi rom for barnas egen kulturskaping og bidra til at alle barn kan få oppleve glede og mestring i sosiale og kulturelle fellesskap. Barnehagen skal by på varierte impulser, opplevelser og erfaringer og omfatte lokale, nasjonale og internasjonale perspektiver. Barnehagen skal synliggjøre samisk kultur og bidra til at barna kan utvikle respekt og fellesskapsfølelse for det samiske mangfoldet. Barnehagen skal synliggjøre et mangfold i familieformer og sørge for at alle barn får sin familie speilet i barnehagen. (KD, 2017)

Mangfold

Mangfold og inkludering er fundamentet i barnehagens verdigrunnlag. Barnehagen skal gjenspeile mangfoldet i samfunnet i forhold til funksjonsnivå, alder, kjønn, kultur/ språk og familiebakgrunn. Rammeplanen er tydelig på at barnehagen skal være et inkluderende fellesskap med plass til det enkelte barn. Personalet har ansvar for at de selv og alle i gruppen, er betydningsfulle personer for fellesskapet

Det flerkulturelle fellesskapet

Norge er et flerkulturelt og mangfoldig samfunn. Livet i barnehagen kan gjenspeile dette. Gjennom året vil vi gjerne at barn og foreldre lar oss få kjennskap til andre kulturers skikker og tradisjoner. Vi trenger innspill og hjelpsluk at vi kan gi barna utvidet innsikt, for eksempel i andre lands/folks skikker, sanger, matretter o.l.

Livssyn

Utgangspunktet for markering av høytider er hentet fra Rammeplanen: «Tradisjoner og innhold som de aller fleste kan samles om». Opplæring til tro er hjemmenes ansvar (jfr. Rammeplanen). Barna skal oppleve at foreldrenes tro og livssyn respekteres. I barnehagen undrer vi oss sammen med barna og viser respekt for familiens ulike livssyn. Alle barnehager har lovpålagt plikt til å motarbeide alle former for diskriminering og rasisme. Videre skal de jobbe for å fremme demokrati

Samisk språk og kultur

I Gråtass Barnehage er vi opptatte av at Samene er Norges urbefolkning. Samisk språk og kultur er en sentral del av det vi i dag betegner som «norsk». Vi ønsker at barna skal ha kjennskap til og kunnskap om samisk tradisjon og samisk samtid

Likestilling

I Gråtass Barnehage ønsker vi å ha fokus på gutter og jenters særlige behov og gi dem erfaringer som utvikler et bredt spekter av deres evner og anlegg.

I en moderne barnehage er det nødvendig at personalet arbeider med egne holdninger og adferd, også i forhold til kjønn og likestilling.

9. Lek og lekens betydning

Leken skal ha en sentral plass i barnehagen, og lekens egenverdi skal anerkjennes. Barnehagen skal gi gode vilkår for lek, vennskap og barnas egen kultur. Leken skal være en arena for barnas utvikling og læring, og for sosial og språklig samhandling. Barnehagen skal inspirere til og gi rom for ulike typer lek både ute og inne. Barnehagen skal bidra til at alle barn kan oppleve glede, humor, spenning og engasjement gjennom lek - alene og sammen med andre. (KD,2017)

Små barn trenger trygghet for å trives og utfordringer for å lære. Forskning viser at barna lærer mye i samspill med andre barn som vi voksne ikke kan klare å lære dem. Forskere har spurt barn og fått svar: Det viktigste for barnehagebarn er å leke og å ha noen å leke med. Leken har den mest betydningsfulle plassen i barnas liv og karakteriserer på mange måter barndommen. Vi er opptatt av dens egenverd og vi ønsker å beskrive leken som et indre drevet behov, eller rett og slett en nødvendighet i barnelivet.

Vi er opptatt av at leken skal være en frivillig aktivitet som barnet selv velger å delta i. Det vil også si at det skal være store rom for egen medvirkning. Vi vil at leken skal oppleves som lystbetont og kunne være med på å skape gode opplevelser, minner og erfaringer. Vi er opptatt av mangfold i Gråtass Barnehage, også i leken.

Vi er opptatt av at Gråtass Barnehage skal være en trygg og variert arena for lek og lekefellesskap. Det å få være en deltaker i lek og oppleve vennskap mener vi er grunnleggende for barnas trivsel i barnehagen. Det er vesentlig for oss sikre at barna får oppleve progresjon gjennom lek bevisst tilrettelagte lekemiljøer og ulike mestingsopplevelser knyttet til disse.

10. Språk og språkarbeid

Barnehagen skal være bevisst på at kommunikasjon og språk påvirker og påvirkes av alle sider ved barnets utvikling. Gjennom dialog og samspill skal barna støttes i å kommunisere, medvirke, lytte, forstå og skape mening. Barnehagen skal anerkjenne og verdsette barnas ulike kommunikasjonsuttrykk og språk, herunder tegnspråk. Alle barn skal få god språkstimulering gjennom barnehagehverdagen, og alle barn skal få delta i aktiviteter som fremmer kommunikasjon og en helhetlig språkutvikling. I barnehager for samiske barn i samiske distrikt skal barnehagen fremme barnas samiskspråklige kompetanse. (KD, 2017)

Gjennom arbeid med fagområdet skal barnehagen bidra til at barna får utforske og utvikle sin språkforståelse, språkkompetanse og et mangfold av kommunikasjonsformer. I barnehagen skal barna møte ulike språk, språkformer og dialekter gjennom rim, regler, sanger, litteratur og tekster fra samtid og fortid. Barnehagen skal bidra til at barn leker med språk, symboler og tekst og stimulere til språklig nysgjerrighet, bevissthet og utvikling.

I barnehagen skal barna få mulighet til å erfare ulike formidlingsmåter av tekster og fortellinger, som kilde til estetiske opplevelser, kunnskap, refleksjon og møter med språk og kultur. Personalet skal invitere til utforskning av både muntlige språk og skriftspråk. (KD, 2017)

Språkstimulering er en av barnehagens kjerneoppgaver, nettopp fordi språket er viktig for alle de andre utviklingsområdene som lek, læring, sosial kompetanse og for å kunne danne relasjoner og vennskap. Vi er opptatt av å stimulere barnets språklige utvikling så vi hele tiden når nye mål og strekker oss etter barnets neste utviklings- sone. Dette gjør vi blant annet ved å bruke språket aktivt i alle hverdagslige situasjoner og rutiner, som under måltidene, i garderobesituasjonen, under bleieskift og i lek. Vi beskriver og setter ord på det vi gjør og det vi ser (benevning). Slik kan vi være med på å utvide barnets ordforråd. I tillegg benytter vi oss av bildebøker, historier, eventyr, sang, rim og regler på daglig basis. Vi er opptatt av at barnet skal fortelle fra sine egne erfaringer og selvta i bruk språket aktivt. Barn lærer språk best ved å bruke det sammen med andre i naturlige situasjoner. Det er viktig at voksne lytter til barnet, viser interesse og bekrefter barnets språklige uttrykk.

Å gi barn førstehåndserfaringer med nye begrep og situasjoner er viktig for at de skal få en dypere forståelse for ordenes innhold og betydning. Derfor er vi alltid bevisst på å gi barna direkte opplevelser og sanseerfaringer med nye ord. Dette gjør vi blant annet på tur i skogen, gjennomformingsaktiviteter, måltider og i leken forøvrig. Når barn opplever samsvar mellom språk og handling gir vi språket en meningsfylt sammenheng, og det er disse situasjonene som best fører til læring og forståelse.

11. Mat og helse

Vaner og handlingsmønstre tar form allerede fra tidlig alder. Gode vaner som tilegnes i barnehagealder, kan vare livet ut. Barnehagen skal legge til rette for at alle barn kan oppleve bevegelsesglede, matglede og matkultur, mentalt og sosialt velvære og fysisk og psykisk helse. Barna skal inkluderes i aktiviteter der de kan få være i bevegelse, lek og sosial samhandling og oppleve motivasjon og mestring ut fra egne forutsetninger. Barnehagen skal bidra til at barna blir kjent med kroppen sin og utvikler bevissthet om egne og andres grenser. Gjennom arbeid med fagområdet skal barna få mulighet til å sanse, oppleve, leke, lære og skape med kroppen som utgangspunkt. Gjennom medvirkning i mat- og måltidsaktiviteter skal barna motiveres til å spise sunn mat og få grunnleggende forståelse for hvordan sunn mat kan bidra til god helse. (KD,2017)

Kosthold og helse er et av våre satsningsområder. Gode holdninger allerede fra barnehagealder, og gode vaner har man med seg hele livet!

Barna får sunn og næringsrik mat i barnehagen. Vi har varm lunsj 3 ganger i uken. Barna får lettmelk og vann, frukt og/eller grønnsaker til alle måltider. Vi har fokus på ferske og sunne råvarer og på å tilby varierte måltider i løpet av uken.

Vi bruker tilberedningsmetoder som gjør at alle barna spiser grønnsaker. Det serveres fiskemåltider hver uke og grove kornprodukter blir brukt som basis i all matlaging. Vi forsøker alltid å ha fiskeprodukter til brødmåltidene. For eksempel fiskekaker, fiskepudding, kaviar, makrell i tomat o.l.

Det er mye god og verdifull læring i det å være med på matlaging og andre forberedelser til måltidene. Vi ønsker derfor å involvere barna i dette. Det å gjøre barna kjent med ulike typer av mat, handle inn råvarer, planlegge og tilberede måltider er et satsningsområde i barnehagen.

Rutiner

Hos oss har vi gode rutiner for IK-mat, samt håndvask ved matlaging og ved måltidene. Barna får innblikk i hvor viktig det er å ha gode rutiner i forhold til hygiene og de får forståelse for hvorfor det er viktig å vaske hender. De får også egne klær ved tilberedning av mat.

Fra opprinnelse til måltid

Gjennom samtaler på kjøkkenet, og samlinger på avdelingene utforsker vi maten som blir laget. Vi bruker blant annet internett som en kunnskapskilde for å få mer informasjon om råvarene vi bruker.

Når barna får være med på tilberedning av måltidene, får de bruke sine sanser for å oppnå mer kunnskap om hva de spiser, øke matgleden, og får lyst til å smake og inspirere hverandre. De skal også få ta del i innkjøp av matvarer på butikken og få mulighet til å se og kjenne på maten når det er rom for det.

Helse

Personalet i barnehagen skal hjelpe og støtte barna i å regulere følelsene sine, håndtere sorg og skuffelser samt støtte og oppmuntre de til å leke og mestre. Dette gjør vi ved å være trygge og anerkjennende ansatte. Barna må kjenne seg trygge for å tørre å utforske og leke. Ved at personalet støtter barna til å regulere følelsene sine har det videre betydning for barnets psykiske helse og for dets læring og sosiale utvikling. Det legges vekt på at glede og gode relasjoner fremmer trivsel og robusthet hos små barn. Med begrepet robusthet mener vi at barn skal lære seg å tåle og mislykkes, møte motgang og motstand uten å miste motet. Barn som skal lære seg noe nytt vil oftest måtte øve over tid før de omsider lykkes. Det vil alltid være en progresjon i barnas utvikling, og tidsperspektivet vil variere fra barn til barn og hva som læres og utvikles. Det er viktig læring i livet å tåle motgang og å kunne reise seg igjen.

De yngste barna uttrykker seg gjennom følelser og kroppsuttrykk. De kan ikke alltid fortelle oss at de er lei seg, redde eller hva de ønsker.

12.Overganger

Når barnet begynner i barnehagen

Barnehagen skal i samarbeid med foreldrene legge til rette for at barnet kan få en trygg og god start i barnehagen. Barnehagen skal tilpasse rutiner og organisere tid og rom slik at barnet får tid til å bli kjent, etablere relasjoner og knytte seg til personalet og til andre barn. Når barnet begynner i barnehagen, skal personalet sørge for tett oppfølging den første tiden slik at barnet kan oppleve tilhørighet og trygghet til å leke, utforske og lære.

Overganger innad i barnehagen

Overganger skjer også innad i barnehagen. Personalet skal sørge for at barn og foreldre får tid og rom til å bli kjent med barna og personalet når de bytter barnegruppe.

Overgangen mellom barnehage og skole

Barnehagen skal i samarbeid med foreldre og skolen legge til rette for at barna kan få en trygg og god overgang fra barnehage til skole og eventuelt skolefritidsordning. Barnehagen og skolen bør utveksle kunnskap og informasjon som utgangspunkt for samarbeid om tilbudet til de eldste barna i barnehagen, deres overgang til og oppstart i skolen. Barnehagen må ha samtykke fra foreldrene for å dele opplysninger om enkeltbarn med skolen.

De eldste barna skal få mulighet til å glede seg til å begynne på skolen og oppleve at det er en sammenheng mellom barnehagen og skolen. Barnehagen skal legge til rette for at de eldste barna har med seg erfaringer, kunnskaper og ferdigheter som kan gi dem et godt grunnlag og motivasjon for å begynne på skolen. Barnehagen skal bidra til at barna kan avslutte barnehagetiden på en god måte og møte skolen med nysgjerrighet og tro på egne evner. Barna skal få bli kjent med hva som skjer i skolen og skolefritidsordningen. (KD,2017)

I Gråtass barnehage erkjenner vi at barnas liv er fylt med ulike overganger - fra hjem til barnehage, innad i barnehagen, og videre til skole og gjennom utdanningsforløpet. Vårt mål er å ruste barna til å møte disse overgangene på en trygg og positiv måte. Sentralt i vår tilnærming er å utvikle ferdigheter som endringskompetanse og relasjonskompetanse.

Vi legger stor vekt på å bygge opp barnas sosiale ferdigheter gjennom lek og samspill med voksne. Alle overganger kan være utfordrende, og vi er her for å støtte både barn og voksne gjennom disse prosessene.

I hverdagen opplever barna mange små overganger - fra lek til måltider, påklledning, håndvask og til voksenstyrte aktiviteter. Vi forstår at det kan være vanskelig å avbryte leken når det passer barnet minst. Derfor jobber vi aktivt med å skape forutsigbarhet, gi rom og tid, samtidig som vi formidler viktigheten av å følge regler og akseptere at noen ganger er ikke alt et valg.

Vi er bevisste på våre egne handlinger i overgangssituasjoner, og vi er her for å støtte hvert enkelt barn gjennom deres unike reise i barnehagen. Sammen vil vi gjøre overganger til positive og lærerike opplevelser for alle.

13. Progresjon

Progresjon i barnehagen innebærer at alle barna skal utvikle seg, lære og oppleve fremgang. Alle barna skal kunne oppleve progresjon i barnehagens innhold, og barnehagen skal legge til rette for at barn i alle aldersgrupper får varierte leke-, aktivitets- og læringsmuligheter. Personalet skal utvide og bygge videre på barnas interesser og gi barna varierte erfaringer og opplevelser. Barnehagen skal legge til rette for progresjon gjennom valg av pedagogisk innhold, arbeidsmåter, leker, materialer og utforming av fysisk miljø. Barn skal få utfordringer tilpasset sine erfaringer, interesser, kunnskaper og ferdigheter. (KD,2017)

I Gråtass Barnehage er vi opptatt av å tilrettelegge for en progresjonsrik opplevelse for alle barn. Vi tror på å gi barna utfordringer tilpasset deres individuelle ferdigheter, slik at de kan oppleve en kontinuerlig vekst gjennom barnehagetiden. Vi ønsker å berike deres liv med mangfoldige erfaringer og læring, slik at de stadig kan utvikle seg og oppleve nye ting.

Hos oss møter vi hvert barn som en unik personlighet, og vi tar utgangspunkt i deres individuelle behov og styrker. Det er gjennom å se og forstå hvert enkelt barn at vi kan legge til rette for deres fremgang.

Vi legger vekt på å fremme selvstendighet hos barna, uavhengig av deres alder og størrelse. Vi tror på å gi dem muligheten til å utforske og utvikle seg i sitt eget tempo, samtidig som vi gir rom for individuell forskjellighet. I møte med samfunnets forventninger til barnas ferdigheter, tar vi på oss ansvaret for å støtte og utfordre barna slik at de kan nå sitt potensiale.

Gjennom dokumentasjon følger vi nøye med på barnas utvikling og fremgang. Dette gir oss muligheten til å synliggjøre og feire de små seirene og milepælene barna når underveis. Uten kontinuerlig progresjon stagnerer utviklingen, derfor er det viktig for oss å gi barna utfordringer der de både opplever suksess og motgang.

Vi jobber med å bli kjent med hvert barns interesser og utfordringer, og vi bygger videre på dette for å tilby dem meningsfulle og utviklende aktiviteter. Hos oss får barna rom til å øve seg og utforske, samtidig som vi oppmuntrer dem til å strekke seg etter nye mål og opplevelser.

14.Foreldresamarbeid

Barnehagen skal i samarbeid og forståelse med hjemmet ivareta barnas behov for omsorg og lek, og fremme læring og dannelse som grunnlag for allsidig utvikling, jf. barnehageloven § 1. Betegnelsene «hjemmet» og «foreldrene» omfatter også andre foresatte. Barnehagen skal ivareta foreldrenes rett til medvirkning og arbeide i nært samarbeid og forståelse med foreldrene, jf. barnehageloven § 1 og § 4. Samarbeidet mellom hjemmet og barnehagen skal alltid ha barnets beste som mål. Foreldrene og barnehagens personale har et felles ansvar for barnets trivsel og utvikling.

Barnehagen skal legge til rette for foreldresamarbeidet og god dialog med foreldrene. Foreldresamarbeidet skal både skje på individnivå, med foreldrene til hvert enkelt barn, og på gruppenivå, gjennom foreldrerådet og samarbeidsutvalget. På individnivå skal barnehagen legge til rette for at foreldrene og barnehagen jevnlig kan utveksle observasjoner og vurderinger knyttet til enkeltbarnets helse, trivsel, erfaringer, utvikling og læring. Barnehagen skal begrunne sine vurderinger overfor foreldrene og ta hensyn til foreldrenes synspunkter. Samarbeidet skal sikre at foreldrene får medvirke til den individuelle tilretteleggingen av tilbudet. Både foreldrene og personalet må forholde seg til at barnehagen har et samfunnsmandat og verdigrunnlag som det er barnehagens oppgave å forvalte. Barnehagen må tilstrebe at barnet ikke kommer i lojalitetskonflikt mellom hjemmet og barnehagen.

Intensjonen med foreldreråd og samarbeidsutvalg er at disse ordningene skal gi mulighet for å ivareta foreldrenes kontakt med barnehagen på en aktiv måte. Foreldrerådet skal fremme foreldrenes fellesinteresser og bidra til at samarbeidet mellom barnehagen og foreldregruppen skaper et godt barnehagemiljø. Foreldrerådet skal bli forelagt saker som er viktige for foreldrenes forhold til barnehagen. Det kreves samtykke fra foreldrerådet dersom foreldrebetalingen settes høyere enn den fastsatte maksimalgrensen. Samarbeidsutvalget skal være et rådgivende, kontaktskapende og samordnende organ. Samarbeidsutvalget skal bli forelagt saker som er viktige for barnehagens innhold og virksomhet, og for forholdet til foreldrene. Samarbeidsutvalget skal fastsette barnehagens årsplan. Øvrige saker av viktighet er for eksempel forslag til budsjett eller driftsendringer. (KD,2017)

Barns og foreldres medvirkning gir oss verdifull tilbakemelding og innsikt i vårt pedagogiske arbeid. Dette hjelper oss med å identifisere styrker, svakheter og forbedringspotensial, slik at vi kontinuerlig kan utvikle og forbedre barnehagens kvalitet.

Barns og foreldres medvirkning er en viktig faktor i vår barnehages årsplan. Vi setter pris på barnas og foreldrenes aktive deltakelse, lytter til deres perspektiver og tar deres synspunkter på alvor. Gjennom et tett samarbeid skaper vi en inkluderende og tilpasset læringsarena som fremmer trivsel, utvikling og læring for hvert enkelt barn. Vi erkjenner at barn er kompetente og har rett til å bli hørt og respektert som aktive deltakere i sin egen læring.

Når det gjelder foreldrenes medvirkning, er vi opptatt av å etablere et partnerskap basert på gjensidig tillit og respekt. Vi anerkjenner at foreldrene er de primære omsorgspersonene og de som kjenner barnet best. Deres perspektiver og kunnskap er uvurderlige for å kunne tilpasse det pedagogiske arbeidet til barnets individuelle behov.

Vi oppfordrer til jevnlig kommunikasjon og samarbeid med foreldrene. Gjennom foreldresamtaler får vi muligheten til å utveksle informasjon om barnets utvikling, utfordringer og interesser. Vi lytter nøye til foreldrenes bekymringer, spørsmål og forslag, og tar deres synspunkter med i betraktning når vi planlegger det pedagogiske arbeidet.

I tillegg inviterer vi foreldrene til å delta i foreldremøter og arrangementer der de kan bli kjent med hverandre og utveksle erfaringer. Vi oppmunttrer også til opprettelsen av et foreldreutvalg, der foreldrene kan bidra aktivt til barnehagens utvikling og beslutningsprosesser.

Viktigheten av barns og foreldres medvirkning kan ikke undervurderes. Det skaper en dynamisk og engasjerende læringskultur der alle stemmer blir hørt og verdsatt. Gjennom å involvere barn og foreldre aktivt i planleggingen og vurderingen av det pedagogiske arbeidet, skaper vi en barnehage som er relevant, meningsfull og tilpasset barnas individuelle behov.

Vi er forpliktet til kontinuerlig å forbedre vårt arbeid og setter pris på tilbakemeldinger fra både barn og foreldre. Sammen jobber vi for å skape en trygg, stimulerende og inkluderende barnehage der barna trives, utvikler seg og opplever mestring.

Gråtass Barnehage er deltagere i Foreldrekompasset

Programmets overordnede mål er å fremme positiv utvikling hos barn og unge, forebygge psykisk uhelse og rusproblemer, gjennom å styrke foreldre i foreldrerollen.

Foreldrekompasset sin overordnede målsetning er bidra til å skape trygge og gode oppvekstsvilkår for alle barn og unge i Fredrikstad, gjennom å styrke foreldre i foreldrerollen. På den måten kan programmet bidra til endring i kommunen utfordringer knyttet til levekår og folkehelse.

De mer umiddelbare målsettingene for programmet er å bidra til økt foreldrerefleksjon og bedre foreldrenettverk, samt å tilby foreldre aktuell foreldrekunnskap som kan påvirke deres valg i foreldrerollen.

Foreldrekompasset er et program som følger foreldre fra barnets første møte på helsestasjonen, gjennom barnehage og skole ut 10. trinn. Programmet skal være implementert i Fredrikstad kommune innen barnehage- og skoleåret 2024/25.

Trygge foreldre møter barnet med åpne armer. De tåler barnets ulike følelser og tenker over hvordan de selv oppleves av barnet.

Tydelige foreldre tar ledelsen og viser vei. De setter grenser på en omsorgsfull måte, og vet at avgjørelser kan være upopulære og gode på samme tid.

Støttende foreldre prøver å forstå barnets opplevelser og følelser, og gir både trøst og oppmuntring. De lar barna prøve selv og hjelper til når det trengs.

Gråtass barnehagen har ett foreldremøte i året der vi har fokus på temaer fra foreldrekompasset. Flere av pedagogene og øvrige ansatte har vært deltakere på opplæringsdager og fått kompetanseheving knyttet til de ulike temaene som behandles.

15.Evaluering

Barnehagen skal jevnlig vurdere det pedagogiske arbeidet. Det betyr at det pedagogiske arbeidet skal beskrives, analyseres og fortolkes ut fra barnehagens planer, barnehageloven og rammeplanen. Hovedformålet med vurderingsarbeidet er å sikre at alle barn får et tilbud i tråd med barnehageloven og rammeplanen. (KD, 2017)

Barnehagens pedagogiske innhold skal planlegges, gjennomføres og evalueres. På bakgrunn av evalueringen, gjøres endringer. Vi vil at Gråtass Barnehage skal være en lærende organisasjon som er i kontinuerlig utvikling. Hva skal vurderes, hva er hensikten, hvem deltar når?

Alle deler av virksomheten må være gjenstand for evaluering med det formål å stadig kunne utvikle kvaliteten. Særlig vesentlig er det enkelte barns trivsel og utvikling:

- ✓ Sette av tid på personalmøter og i medarbeidersamtaler til refleksjon over praksis og gjennomførte planer, arbeide for en inkluderende kultur som verdsetter den enkeltes innspill og engasjement.
- ✓ Være lydhør ovenfor barnas signaler og bringe barns syn inn i personalets evalueringsarbeid.
- ✓ Sette av tid på foreldremøter og konferanser til å fange opp vurderinger og synspunkter fra barnas foresatte. Være åpne for kritikk og positiv til innspill fra foreldrene.
- ✓ Innhente skriftlige tilbakemeldinger og tips fra foreldre (og barn) ved skjema på hjemmesiden.
- ✓ Vurdere barnehagens aktiviteter i samarbeidsutvalget.
- ✓ Vurderingssamtaler med barna, barneintervju.
- ✓ Dokumentere barnas arbeider ved at barnas bilder og formingsaktiviteter stilles ut i barnehagen.
- ✓ Registrere barnas ukentlige aktiviteter, slik at personalet lettere kan støtte og oppmuntre hvert enkelte barn til videre utvikling.
- ✓ Personalet jobber med praksisfortellinger slik at vi i etterkant kan evaluere og reflektere rundt egen praksis.

Vurdering av vårt pedagogiske arbeid

I vår barnehage er vi opptatt av å kontinuerlig evaluere og vurdere vårt pedagogiske arbeid for å sikre høy kvalitet i barnas læring og utvikling. Vår vurderingspraksis er en integrert del av vår pedagogiske tilnærming og er basert på observasjon, refleksjon, dokumentasjon og dialog.

Observasjon

Vi bruker systematiske observasjoner som et verktøy for å samle inn informasjon om barnas interesser, behov, ferdigheter og utviklingsprogresjon. Pedagogiske medarbeidere observerer og registrerer barnas lek, samspill og læringssituasjoner både i planlagte aktiviteter og i spontane situasjoner. Observasjonene gir oss innsikt i barnas individuelle utvikling og danner grunnlaget for vår pedagogiske tilrettelegging.

Refleksjon

Vi legger stor vekt på refleksjon som en sentral del av vår vurderingsprosess. Pedagogiske medarbeidere møtes jevnlig for å reflektere over observasjonene og drøfte barnas utvikling. Vi utforsker våre egne holdninger, antagelser og praksiser for å kontinuerlig forbedre vårt pedagogiske arbeid. Ved å utfordre oss selv og hverandre, søker vi å utvide vår forståelse og bidra til kontinuerlig læring.

Dokumentasjon

Vi dokumenterer barnas læring og utvikling gjennom bilder, tekst, videoer og annen relevant dokumentasjon. Denne dokumentasjonen gir oss muligheten til å synliggjøre barnas prosesser, interesser og læring for foreldre, barn og ansatte. Dokumentasjonen fungerer også som et verktøy for å vurdere vårt eget pedagogiske arbeid og identifisere områder for forbedring og videreutvikling.

Foreldreundersøkelse

For å få en bred forståelse av foreldrenes perspektiver og erfaringer, gjennomfører vi en årlig foreldreundersøkelse. Denne undersøkelsen gir oss verdifull innsikt i foreldrenes oppfatninger av barnehagens pedagogiske arbeid, samarbeidet med personalet, og barnas trivsel og utvikling. Resultatene av undersøkelsen blir nøye analysert og brukt til å identifisere områder som krever forbedring, samt til å videreutvikle vårt pedagogiske arbeid.

Evaluering etter ulike arrangementer

Etter ulike arrangementer som temadager, forestillinger eller turer, gjennomfører vi evalueringer. Disse evalueringene gir oss muligheten til å reflektere over arrangementets suksess og identifisere eventuelle forbedringsområder. Vi tar gjerne imot tilbakemeldinger fra foreldre, barn og ansatte for å få en helhetlig vurdering av arrangementet og hvordan det har bidratt til barnas læring og opplevelser.

Dialog

Vi legger stor vekt på å etablere en åpen og tillitsfull dialog med foreldre, barn og ansatte. Vi inviterer foreldre til å dele sine observasjoner, refleksjoner og bekymringer om barnas utvikling. Gjennom jevnlig samtaler og møter søker vi å utveksle kunnskap og perspektiver for å støtte barnas læring og trivsel. Vi oppmuntrer også barna til å uttrykke sine tanker og følelser, og tar deres perspektiver i betraktning når vi vurderer vårt pedagogiske arbeid.

Ved å kombinere observasjon, refleksjon, evaluering av prosjekter, arrangementer, foreldreundersøkelser, interne undersøkelser, dokumentasjon og dialog skaper vi en helhetlig og kontinuerlig vurderingspraksis i vår barnehage. Gjennom denne prosessen tar vi sikte på å styrke vår pedagogiske praksis, identifisere behov og tilpasse tiltak for å gi barna en best mulig barnehageopplevelse. Vi er forpliktet til å lære og utvikle oss sammen med barna, foreldrene og hverandre.

Gråtass Barnehage evaluerer seg selv gjennom hele året. Vi er i stadig utvikling og har gjennom de siste nitten årene gjennomført en hel del endringer og gått i ulike retninger.

Vurdering av egen praksis og egen arbeidsplass er vesentlig for å kunne imøtekomme våre brukere på veien til å bli en enda bedre barnehage i et moderne samfunn.

Vi gjennomfører evalueringer gjennom:

- ✓ Brukerundersøkelser
- ✓ Personalundersøkelser
- ✓ Psykososiale undersøkelser
- ✓ Vernerunder
- ✓ Foreldresamtaler
- ✓ Foresattes tilbakemeldinger
- ✓ FAU/ SU
- ✓ Månedsbrev
- ✓ Refleksjonsmøter og møter for pedagogiske ledere
- ✓ Personalmøter, avdelingsmøter og plandager.
- ✓ Pedagogisk dokumentasjon
- ✓ Arbeid med årsplan og virksomhetsplan
- ✓ MyKid

GRÅTASS
barnehage

Organisering:

Barna er delt opp i fem aldersgrupper:

5 åringene - Grønn gruppe

4 åringene - Oransje gruppe

3 åringene - Blå gruppe

2 åringene - Gul gruppe

1 åringene - Rød gruppe

Til hver gruppe er det knyttet ansvarlig gruppeleder, som er utdannet barnehagelærer. Noen grupper har to barnehagelærere. Barne-og ungdomsarbeidere og pedagogiske medarbeidere fordeles på gruppene. Antall voksne på gruppa bestemmes av barnegruppas størrelse.

En eller flere voksne vil følge barna fra de er 1 år til de begynner på skolen, dette gir oss en unik mulighet til å bli kjent med og å se barnet. Det gir også trygghet og forutsigbarhet for foreldrene.

Gruppene samles hver dag fra ca. 09.30 til dagens aktiviteter.

Enkelte dager jobbes det på tvers av gruppene, da har vi lek, språk, prosjekt, drama, forming og spill – grupper tilpasset barnas behov og utvikling på tvers av alder. Gruppene oppholder seg både ute og inne.

Sammen om en god barndom

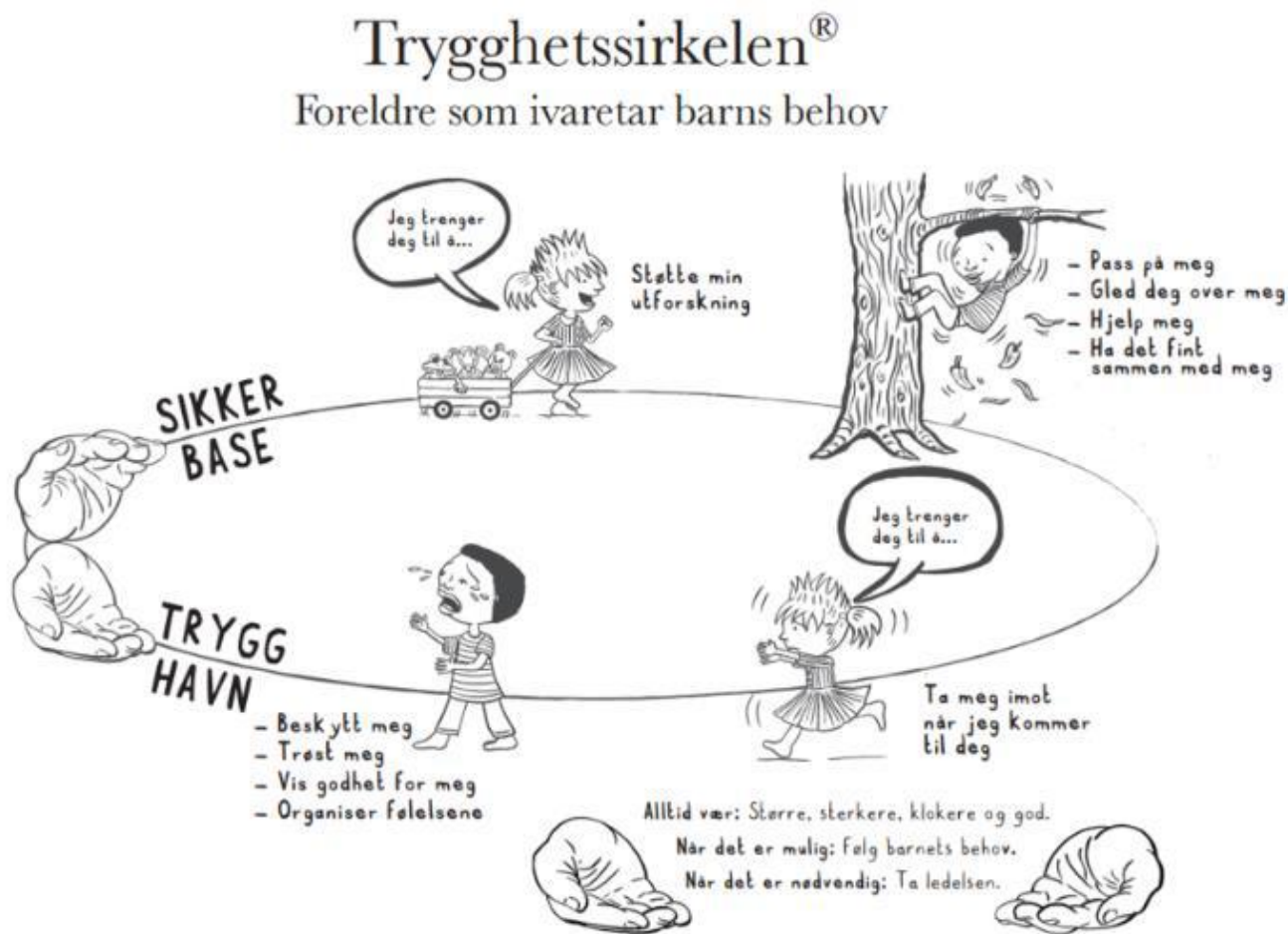

Tilvenning nye barn

Vi ønsker å gi barna og foreldrene en best mulig start i barnehagen.

Det skal etableres et tillitsforhold til nye omsorgspersoner. Prosessen vil variere fra barn til barn. Noen barn vil bruke lengere tid enn andre barn. Vi vil sørge for tett oppfølging, slik at både barn og foreldre opplever tilhørighet og trygghet. Tilvenningen skal skje på hvert enkelt barns premisser og det er derfor avgjørende med god dialog og kommunikasjon mellom barnehagen og hjemmet underveis. Barn trenger å oppleve en sammenheng i tilværelsen for å kunne føle seg trygg.

Trygghetssirkelen illustrerer hvordan trygge relasjoner utvikles mellom barn og omsorgspersoner. Barnet beveger seg bort fra den trygge basen, omsorgspersonen for å undersøke og oppleve, forså å vende tilbake til den trygge omsorgspersonen igjen, for trøst, hvile, trygghet.

©2020 Circle of Security International

Barnet i sentrum

Vi ønsker å ha fokuset på barna som er til stedet i barnehagen. Det kan være vanskelig for personalet å ivareta barnas behov for støtte i lek og samspill, og samtidig føre samtaler med foreldre ved levering og henting. Personalet skal ta godt imot barnet og hjelpe det i gang med lek, eller gi et fang og finne tid til samtale med barna som blir levert. Barn som leveres under frokosten, tas imot av den voksne som ikke spiser sammen med barna. På den måten lager vi fine og rolige måltider med barna. Bruk gjerne MyKid for beskjeder, eller be om at den ansatte ringer dere opp for en samtale.

Barnets perspektiv

Vi vil jobbe for at barnas perspektiver blir forstått, respektert og tatt hensyn til som en del av barnas rett til medvirkning.

Hva er barneperspektivet?

Kan vi voksne egentlig forstå det?

Barneperspektivet kan fort bli voksenperspektiv på barnas perspektiv.

Kunnskap om barn og faglig viten om barn gir ikke automatisk en bedre forståelse av og innlevelse av barn. Mye av det vi kan om barn, også det vi henter fra faglitteratur er viten om barn sett fra voksnes synspunkt. Det er kunnskap om barn sett med voksnes øyne og voksnes vurderinger. Dette gjør at vi kan forklare hvordan barn er, men forstår vi barnet og dens virkelighet bedre?

Vi må tolke og øve på en tilnærming som gjør at vi kan komme nærmere barnets eget perspektiv. Barnets perspektiv er mer enn å snakke med barn, eller at de skal være med å bestemme. Innsikt i barneperspektiver handler om å forstå barnets opplevelser av verden. Ta utgangspunkt i barnets posisjon og skape kunnskap om deres liv ut fra et innenfraperspektiv. Ut fra disse tankene har vi valgt å jobbe på denne måten som beskrevet under både inne og ute i barnehagen.

Livet inne i barnehagen

Vi har valgt å ha en åpen løsning der barna kan disponere hele barnehagen som lekeareal. For å ivareta fellesskaps- følelsen, organiserer vi grupper der barna er sammen med jevnaldrende. Her får barna et pedagogisk tilbud som er tilrettelagt for deres aldersgruppe. Ved å drive på denne måten føler vi at vi ivaretar barnas behov for utvikling og medvirkning. Barn trenger ikke å utvikle seg i samme tempo selv om de er like gamle. De minste lærer mye av de eldre, og de eldste lærer både å ta hensyn til, og ta vare på de mindre barna. De som har søsken i barnehagen opplever en ekstra trygghet ved at de kan leke sammen i løpet av dagen. Erfaringen vår er at barna blomstrer og har godt av å være i et slikt mangfold av barn.

Vi ser tydelig at de har glede av hverandre både store og små, gutter og jenter.

Det fysiske miljøet i barnehage er organisert i lekesoner, og rommene er inndelt for forskjellig typer lek og aktivitet. På denne måten vil barna ha mange ulike rom og soner i rommene de kan leke og boltre seg på. Det betyr at barna gis frihet til å velge hvor og med hva de vil leke, -og ikke minst med hvem.

Barna kan leke på tvers av alder, og med hele barnehagen som lekearena. Barna velger i et helt spekter med aktiviteter den tiden de er inne i barnehagen.

Rommene og lekesonene skal hele tiden være godt utstyrt, og det skal være rent og ryddig. Lekesonene skal inspirere til lek og læring. Kroker, rom og verksteder skal være rikt utstyrt og oversiktlig. Rekvizitter og materiell skal inspirere barna til lek og aktivitet, slik at barna kan hjelpe seg selv og hverandre. Rommene er selvinstruerende og fungerer som "den tredje pedagog".

Vi er inspirert av Reggio Emilia og den pedagogikken definerer det pedagogiske miljøet i barnehagen med tre «pedagoger»:

- 1) voksne i kommunikasjon med barn: voksne inspirerer, veileder og støtter barn, og voksne blir selv inspirert og lærer av barn;
- 2) barn i kommunikasjon med hverandre: barn inspirerer, veileder, støtter og lærer av hverandre;
- 3) rommet som tredje pedagog: rommet inspirerer til lek og læring.

Når barna kommer inn i et rom, skaffer de seg oversikt over rommet. De ser etter muligheter for lek og aktivitet.

«Spor» etter andre barns lek kan være til inspirasjon og føre til at barna får nye ideer og impulser.» Teksten er hentet fra boken «Se meg» av Anne Aasgaard.

Livet ute i barnehagen

Uteområdet i barnehagen har lekeapparater og barna har leker, men vi satser også på et området som gir rom for undring, utfordringer, nysgjerrighet og samspill. Vi vil dette året også jobbe med prosjekter ute, og utemiljøet skal på samme måte som miljøet inne være «den tredje pedagog».

De voksne skal være aktive og skapende sammen med barna.

De syv fagområdene

- Kommunikasjon, språk og tekst
- Kropp, bevegelse, mat og helse
- Kunst, kultur og kreativitet
- Natur, miljø og teknologi
- Antall, rom og form
- Etikk, religion og filosofi
- Nærmiljø og samfunn

Vi arbeider tverrfaglig med de ulike fagområdene både i formelle og uformelle læringssituasjoner og innlemmer det i barnehagens hverdagsliv. Vi legger til rette for lystbetont læring gjennom lek og allsidige opplevelser. Barnehagens verdier skal prege arbeidet, og barnas interesser og medvirkning skal ivaretas når det gjelder fordyping i fagområdene.

Barns 100 språk:

Det man hører glemmer man, det man ser husker man, det man gjør forstår man. «Et barn har 100 språk, og trenger stimulering for å utvikle dem alle!

Forundring, lyst og nysgjerrighet er de viktigste kreftene på vei mot kunnskap! Om det ikke finnes en gnist som tenner barnets sjel (...) så forblir det uten forståelse... » Reggio Emilia pedagogikkens grunnlegger, Loris Malaguzzi

Demokrati og barns medvirkning

FNs Barnekonvensjon fastslår at «barnet skal ha rett til å gi uttrykk for sine synspunkter i saker som berører det, og barnets synspunkter skal tillegges behørig vekt i samsvar med dets alder og modenhet.»

Medvirkning er ikke det samme som medbestemmelse, og medvirkning er noe annet enn å velge. Medvirkning er grunnleggende i et demokratisk samfunn. Det handler om holdninger og væremåte; det handler om å ha en stemme og betydning i et fellesskap. Barn skal bli oppmuntret av voksne til å bidra med sine tanker, ideer og forslag, og dette skal gjenspeiles både i planlegging og i praksis. Barn skal ha en hverdag hvor de blir sett, hørt og forstått. Barna skal oppleve et romslig og anerkjennende miljø hvor de lærer at «jeg» er betydningsfull, og «min stemme» kan påvirke og bidra.

De får også erfare at andre har ulike ønsker og behov som må lyttes til, - slik som deltagere i et demokratisk samfunn. Gjennom tidlig fokus på selvstendighet og mestring styrkes de yngste barnas forutsetninger for å medvirke i fellesskapet.

Mål: Alle barn får uttrykke seg og påvirke sin egen hverdag i barnehagen.

Sånn gjør vi det

- Tilstedeværende og lydhøre ansatte som har kompetanse i å tolke barnas uttrykk.
- Oppmuntrer barna til aktivt å gi uttrykk for sine behov, tanker og meninger.
- Observerer barnas interesser og uttrykk, og synliggjør disse i avgjørelser og planlegging.
- Ha prosjekter og tema ut fra barnas interesser.
- Bruk av pedagogisk dokumentasjon sammen med barna.
- Barna oppmuntres til å mestre og prøve selv, for eksempel ved måltid og påkledning.

Trygt og godt barnehagemiljø:

Barnehagen skal forebygge, avdekke, stoppe, håndtere og følge opp mobbing. «Barn kan ha lært seg negative måter å kommunisere og forholde seg til andre på. Andre har lært seg å akseptere en underordnet posisjon. Både det barnet som krenker og det som blir krenket kan forstå det som noe naturlig, og fordi de ikke vet om noe annet tror de at det bare er sånn. Da må de voksne vise dem andre mer konstruktive og jevnbyrdige måter å være sammen på og støtte barnas selvfølelse og evne til å stå opp for seg selv. Tydelige og nærværende voksne, som er gode forbilder for barna, er det viktigste for å motvirke mobbing. Gjennom leken kan vi få alle med og bidra til at hvert barn finner en plass i fellesskapet.» Margareta Öhman

Mål: En trygg og god barnehage for alle barn

Slik vil vi arbeide for å forebygge mobbing:

- Respektere og tolerere ulikheter.
- Være tydelige, nærværende og varme voksne, - det forebygger mobbing.
- Arbeide for et åpent og godt samarbeid med foreldrene. Barns vennskap er ansattes og foreldrenes ansvar, det er vi voksne som kan og skal sørge for at alle barn opplever å være inkludert i fellesskapet, og det er vi som skal forebygge mobbing.
- Arbeide med vilkårene for god livsmestring, sosial kompetanse, gode relasjoner og vennskap. • Forstå og ta hensyn til barns perspektiver. Tolke barnas uttrykk, reaksjoner og samhandling.
- Sikre godt læringsmiljø ved bruk av pedagogisk analyse og systematiske observasjoner og samtaler med barn.
- Opparbeide kompetanse om mobbing, både barn og ansatte kan utøve/oppleve. Vi har HMS-rutine for trygt og godt barnehagemiljø j.fr. Barnehageloven. Når barn ikke har det trygt og godt inntreer aktivitetsplikten som innebærer:
- Følge med – melde fra – undersøke – sette inn tiltak.

Mangfold, likestilling og respekt:

Barnehagen skal vise at det finnes mange måter å leve på og at vi kan lære av hverandre. Rammeplanen s. 9.

Mål: Lik trivsel og like muligheter for hvert barn uavhengig av kjønn, etnisitet, familiebakgrunn, livssyn eller funksjonsevne.

- Alle skal ikke behandles likt, men få like muligheter.
- Mangfold ses som en ressurs i det pedagogiske arbeidet.
- Alle barn opplever at de har en betydningsfull plass i fellesskapet.
- Alle barn skal få erfaringer som utvikler deres evner og anlegg. Det handler om å bli sett og hørt, og hvordan vi møter hvert barn.
- Barnehagen skal fremme demokrati og likestilling og motarbeide alle former for diskriminering. Gråtass Barnehage Veelstoppen, skal være en attraktiv arbeidsplass for både kvinner og menn, og gutter og jenter skal ha like god trivsel!

Sånn gjør vi det:

- Vi reflekterer over egne holdninger. Mangfold- og likestillingtema tas opp til refleksjon: er vår praksis inkluderende?
- Vi oppfordrer barna til å delta i lek/aktivitet uavhengig av kjønn.
- Ansatte er bevisste på hvordan vi snakker til gutter og jenter. Snakke på samme måte og like mye, ha like forventninger, samme ordvalg og stemmeleie.
- I møtet med barnet har vi fokus på individet, ikke ytre faktorer som klær, hår etc. Vi er opptatt av barnet og funksjonaliteten til klær, ikke farge og utseende: «den lua er nok varm og god» i stedet for «så fin.».

Den flerkulturelle barnehagen:

For at alle barn skal utvikle positiv identitet, er det viktig at deres kulturelle og religiøse bakgrunn blir verdsatt også i barnehagen. «Barnehagen skal bruke mangfold som en ressurs i det pedagogiske arbeidet og støtte, styrke og følge opp barna ut fra deres egne kulturelle og individuelle forutsetninger.» Rammeplanen s. 9.

Sånn gjør vi det :

- Tett dialog mellom barnehage og foreldre i forhold til det enkelte barns religiøse, kulturelle og språklige identitet.
- Vi legger til rette for kulturmøter, og gir barna glede og mestring i sosiale og kulturelle fellesskap.
- Byr på varierte opplevelser, erfaringer og impulser som omfatter lokale, nasjonale og internasjonale perspektiver.
- Bruker foreldre som en ressurs i det flerkulturelle arbeidet.
- Vi synliggjør verdier i livssyn og religion som utgangspunkt for dialog og respekt for mangfold.

Trosopplæring er hjemmenes ansvar, og i barnehagen skal alle barna oppleve at familiens tro og livssyn respekteres. Vi vil samarbeide med familiene slik at ulike kulturer og tradisjoner kan bli markert i barnehagen. På den måten kan barna oppleve et inkluderende og kulturelt mangfold, ut fra hva som er representert i barnegruppen.

Livet i lavvoen

«Robuste barn vokser på trær - Å være i aktivitet ute hele året – i all slags vær – er avgjørende for at barna skal fortsette å glede seg over naturen og det været vi faktisk har. Godt vær, er for barn alt vær de kan bruke til noe, og glede seg over. Barn gleder seg naturlig over vær som voksne gjerne gremmes over. Forestillinger om «dårlig vær» er kulturbetinget og kan påvirke negativt både utvikling av stedstilhørighet og livskvalitet.

Norge er det landet i verden som har størst andel av arealet sitt nord for polarsirkelen. Da er det et poeng at vi ikke fratar femåringen gleden over sludd, snø og is.»

Kilde: Friluftsrådernes Landsforbund

Alle grupper er normalt ute hver eneste dag!

- Alt kan gjøres ute – LEK, måltid, forming, sang, musikk, litteratur, drama ++
- Stor lekeplass med variert innhold
- Turdag hver uke, den uken barnet er i barnehagen.
- Det meste av året har vi hele lavvouker med levering/ henting der. Dette gjelder ikke rød gruppe.

Vår flotte 50-manns lavvo ligger ved skytebanen ca. 10 minutter å gå fra barnehagen. Barna får god tid til frilek, og vi har forskjellige aktiviteter som hinderløype, gjemsel, vi balanserer, har med lupe, klatrer i trær og mye annet gøy. Vi opplever naturen, vær og vind, dyre- og fugleliv sammen med barna. Vi har både scene, lekeapparater, mobilt kjøkken og grønnsakhage. Vi er stolte av lavvoområdet vårt.

Mottoet vårt, ”alt kan gjøres ute”, gjelder selvfølgelig også de minste barna. De små er på turer i skogen allerede fra den første høsten de begynner i barnehagen.

Erfaringer vi har gjort, er at de koser seg i skogen selv om de ikke kan gå dit med egne ben. Selv om vi er kjent for å være mye ute i all slags vær, er vi nøye med å se etter når barna ikke trives ute. Vi vil heller at kvaliteten på tiden vi tilbringer utendørs skal være god.

Selv de aller minste barna lærer seg tidlig navn på de vanligste insektene. Vi jobber også mye med rim, regler, eventyr, farger, former og tall når vi er ute.

Vi ser hver dag at barna har stor glede av å være i ute i naturen. De utvikler vennskap, lærer av hverandre, blir selvstendige og ikke minst ser vi hvor stor glede de små har av hverandre.

Dagens høydepunkt er ofte når maten skal fortæres, da mangler det ikke på appetitten! Vi har den store lavvoen, så når det er ruskevær har vi ly når vi spiser. Vi lager mat på bål, og noen ganger serveres det kakao eller te. I lavvoen serveres det ulike varmretter, brødmat, frukt og grønt. Barna er med på matlaging i lavvoen. De deles opp i grupper, der en gruppe har ansvar for maten sammen med en voksen. Barna lærer å lage mat over bål. Vi snakker om hva maten inneholder, hva som er sunt og ikke så sunt, og hvorfor maten må tilberedes ulikt. Vi er opptatt av at alle takker for maten og at de som har laget maten blir anerkjent for den jobben som har blitt gjort.

For å trives ute, er det viktig at klær og utstyr er tilpasset årstidene. I sekken ønsker vi skiftetøy og drikkeflaske. Husk fottøy som passer føttene!

Vi er opptatte av å gi barna gode naturopplevelser og dersom vi ser at barn ikke trives med hele lavvodager må vi ta det på alvor. Dette gjelder også når vær og vind gjør det vanskelig å være ute hele dagen. Blir det endringer gis det beskjed i MyKid.

I lavvoen er barna med på alt fra å bære ut krakker, hente ved, lage mat, ta opp- vasken og rydde etter endt dag.

Det er også tid til store oppdagelser, hvem bor i treet, hvem bor under stubben, bor det noen inne i treet? Hva gjør maur om vinteren? Ser trollungen oss nå? Hva skal vi spise? Vi voksne i lavvoen er opptatt av at barnet ditt skal få gode og positive opplevelser i naturen. Naturen er den perfekte lekearena for store og små. Her får de muligheten til å bevege seg fritt i ulendt terreng, klatre i trær, spikke, sage og delta i matlaging.

Naturen er en arena hvor alle opplever mestring, hvor grensene og utfordringene er naturlig tilrettelagt. Vi fokuserer på at naturen skal være et sted hvor barn og voksne møtes og gjør noe sammen. Her utforsker vi aktivt og bruker alle sansene våre.

Mottoet vårt er at alt kan gjøres ute. Det betyr i praksis at vi kan jobbe prosjektbasert på lik linje med gruppene i barnehagen. Vi har samlinger og tilrettelagte pedagogiske aktiviteter i skogen.

Vi ønsker at barna skal:

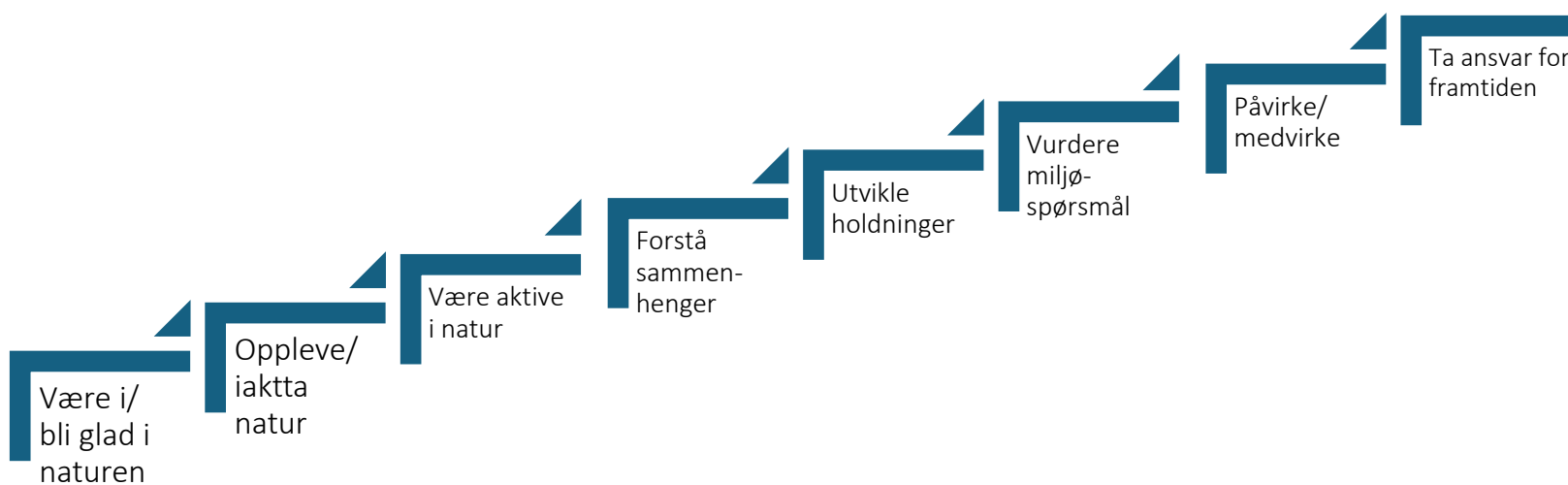
- bli glade i naturen
- lære å bruke den og ta vare på den
- se muligheten som naturen har å by på
- se forskjellen på naturen i de forskjellige årstidene
- samarbeide og utvikle sanser og gruppefølelser
- finne egne ferdighetsnivåer
- oppleve glede ved å være ute i all slags vær
- bli kjent med nærmiljøet

Miljøtrappa

Når vi skal arbeide med friluftsliv i barnehagen kan "miljøtrappa" være et nyttig hjelpemiddel. Dette er en modell som viser den prosessen som er nødvendig for å nå barna på det modningsnivået de er. Som med andre trapper begynner vi nederst, og for barnehagen vil de fire nederste trinnene være de mest aktuelle å holde seg i. Opplevelsene som vi kan få ute i naturen og gleden ved å bruke oss selv i naturen, bør være sentrale.

Mål og metoder 1 – 3 åringer

	1-åringer	2-åringer	3-åringer
Kunnskapsmål	Få oppleve å være ute. Krype/gå i gresset, sand, snø. Gjøre seg kjent med utelekeplassen.	Ute i all slags vær. Plukke bær/blomster. Klatre, skli, oppleve ulendt terreng, forskjellig underlag. Studere småkryp/blomster. Bli kjent i nærområdet rundt barnehagen. Base i snø.	Få kjennskap til endringer i naturen gjennom ulike årstider. Få kjennskap til husdyr og ville dyr i nærmiljøet
Ferdighetsmål	Være ute. Bruke sansene. Føle på ulike elementer, snø, vann, sand.	Sanseopplevelser. Observere. Få erfare kaldt/varmt. Se endringer i naturen.	Ferdes i ulendt terreng. Gå lengre turer. Utvide begreper. Se variasjoner i naturen/årstider.
Holdningsmål	Føle glede og tilfredshet ved å være ute.	Matrester kan dyra få. Sjøppel tar vi med hjem.	Ha omsorg for naturen og dyra.
Metoder	Gi opplevelser og skape nysgjerrighet. Turer. Bruke uteområder. Bålplass, grillhytte, lavvo, grønnsakhage.	Plukke naturmaterialer.	Studere dyr og småkryp i sitt rette element.

Mål og metoder 4 – 6 åringer

	4-åringer	5-åringer	6-åringer
Kunnskapsmål	Kjenne på variasjon i været og erfare forskjeller i årstider. Kjennskap til dyra i nærmiljøet. Vurdere klær etter været.	Kunne årstidene og se ulike tegn i skifte av årstider. Kunnskap om spor og sportegn (f. eks. hare og elg)	Kunne forskjeller på årstidene. Kunnskap om dyra rundt oss. (f.eks. elg, hare) Kunne forskjell på bar og lauv- trær.
Ferdighetsmål	Ferdes i variert terreng. Nysgjerrige og interessert.	Mestre ulendt terreng. Se på spor og sportegn.	Utholdenhet til lengre turer. Ta vare på egen sekk. Være observant i naturen.
Holdningsmål	Ta med seg søppel. Ta hensyn til dyr og vekster i naturen.	Ikke skade naturen, ta vare på naturen i nærmiljøet. Føle ansvar for dyr og vekster.	Ta vare på småkryp og insekter. Forstå sammenhenger i naturen.
Metoder	Studere dyr og vekster sammen med barna. Kjenne på ulikt vær.	Ta med barna på turer i variert terreng. Se etter spor og sportegn.	Synliggjøre sammenhenger i naturen. Bruke navn på trær og blomster. Studere trær, dyr og blomster. Slå opp i oppslagsbøker.

Lek

Mål: Tid og rom for lek.

Psykiater Margaretha Øhman sier: "det viktigste for barn er å få leke".

Lek bidrar til livsglede, humor, spenning samt kognitiv og motorisk utvikling.

Dette barnehageåret vil vi ha ekstra fokus på Rollelek og Risikolek.

Rollelek:

Rollelek er en viktig aktivitet i barns utvikling, der de kan være noen andre enn seg selv. Rolleleken gir en unik mulighet til å utvikle sine sosiale og emosjonelle ferdigheter ved å lære empati og håndtering av følelser. Språk og kommunikasjonsevne utvikles gjennom samhandling med andre. Rollelek stimulerer også til kognitiv utvikling ved å oppmuntre til kreativitet og problemløsning. Sosiale ferdigheter som samarbeid og konfliktløsning utvikles, og barna lærer selvregulering med å følge de uskrevne reglene i leken.

Risikolek:

Risikolek gir barn mulighet til å utforske og lære om verden på en praktisk måte. Ved å ta små risikoer utvikler barna ferdigheter som balanse, koordinasjon og romlig bevissthet. Ved å utforske egne grenser lærer de hva som er trygt og farlig, viktige livserfaringer i møte med nye situasjoner senere i livet. Å overvinne utfordringer er med på å styrke selvfølelsen og bidra til fysisk, mental og emosjonell utvikling. Forskning viser at barn som deltar i risikolek har bedre motoriske ferdigheter, selvtillit og evne til å håndtere stress. Risikolek fremmer sosiale ferdigheter som samarbeid, kommunikasjon og empati, og gir barna mulighet for mestring gjennom å utsette seg for risiko. Indre og ytre skrubbsår er en naturlig del av oppveksten, og det er viktig å få erfaring med at fryktfølelse ikke er farlig, og at både emosjonell og fysisk smerte vil avta over tid.

Sånn gjør vi det:

- Organiserer rom, tid og lekemateriale etter barnas interesser for å inspirere til lek, både inne og ute.
- Danne lekegrupper basert på behov og relasjoner, og legge til rette for felles erfaringer og utvikling av leketemaer.
- Bruker humor for å skape glede og engasjement i leken.
- Tilstedeværende ansatte som deltar på barnas premisser, tilfører nye elementer ved behov, skaper trygghet og veileder ved uheldige samspillsmønstre.

Fra meg til oss!

Å forholde seg til andre er kanskje det viktigste vi lærer i barndommen. Derfor har sosialt samspill et stort fokus hos oss. Barnehager og skoler opplever at det er stort behov for å dreie oppmerksomheten fra meg selv til de andre/oss. I lek erfarer og lærer barn om medspillernes grenser. Det å prøve ut hverandres toleransegrenser inngår i den sosiale lekens repertoar. Sosial kompetanse og livsmestring er både selvhevdelse og selvkontroll. Barns evne til å etablere vennskap henger i stor grad sammen med den sosiale kompetansen deres.

→ Barn som samhandler godt med andre, kan både tilpasse seg andre og være en synlig deltaker som hevder sin plass.

→ Det handler om respekt for andre, seg selv, omgivelser og miljø.

Dette er vi bevisst på

- Alle voksne er forbilder, som kan vise barna hva respekt innebærer.
- Voksne og barn har lik verdi, men er ikke likestilte. Barn har behov for trygge og konsekvente voksne som støtter og veileder dem i situasjoner de møter.
- Empati. Den gylne regel; være mot andre slik du vil at andre skal være mot deg.
- Hjelp og støtte barna til selvregulering. Møte barna der de er og søke å forstå barnas perspektiver.
- Høflighet og «god oppførsel» er viktige kompetanser. For eksempel: Hvordan vi snakker, lytter og svarer hverandre. Hvordan vi behandler leker/bøker vi har i barnehagen og hjemme, å kunne vente på tur og rydde etter seg etc.
- Livsmestring er også å tåle motstand, for eksempel et «nei» eller å tape.
- Konflikter er ikke farlige, og vi skal heie på god konflikthåndtering. Å kunne gjøre opp for seg når man har påført andre smerte er en viktig kompetanse, det uttrykker respekt for andres følelser. Barna må få øve seg på å selv tenke ut hva de kan gjøre for å ordne opp etter seg, ordet «unnskyld» har liten/ingen verdi om det ikke innebærer barnets forståelse eller medfølelse.

Kommunikasjon og språk:

Gjennom språket lærer barn å forstå verden, og de får en økende innsikt i seg selv. Språket skaper identitet og tilhørighet. Forskning viser at barns ordforråd påvirkes positivt dersom de går i barnehager hvor de møter et bredt register av både verbal og nonverbal kommunikasjon gjennom opplevelser, erfaringer, lek og samtaler med voksne og andre barn.

Mål: Alle barn utvikler språket og blir forstått

Sånn gjør vi det

- Vi samarbeider med foreldrene for å legge til rette for utvikling av et godt språk.
- Bøker, fortellinger, sanger, rim og regler er viktige deler av barnehagehverdagen i Hokus Pokus. Det er viktig at barnet «bades» i språk og at det blir lest for både i barnehagen og hjemme.
- Vi vektlegger samtaler med barna i leken, i måltider, i rutinesituasjoner, i samlinger og i spontane situasjoner for å stimulere den språklige aktiviteten og kompetansen.
- Vi oppmuntrer barna til å delta i samtale med anerkjennende blikk, nikk og aktiv lytting. • Vi stiller åpne spørsmål og prøver å unngå ja/nei-spørsmål.
- I stedet for å rette på barnas språk, gjentar vi ordene riktig i senere sammenhenger.
- Humor og lek med språk og ord er viktige ingredienser i språkstimulering.

Sammen om en god barndom

MAXIKLUBB

Mål: «Barna skal glede seg til å begynne på skolen!»

Gruppen vår med femåringer kalles: "Maxiklubben". Her får de eldste barna mulighet til å jobbe rolig og konsentrert med aktiviteter som vil gjøre overgangen til skolestart enklere. Vi løser oppgaver, skriver, leser, måler, baker, tegner, turner, svømmer og eksperimenterer.

I Maxiklubben sosialiseres barna i gruppe, noe som er en god skoleforberedelse.

Vi legger opp til at barna skal få erfaring med å stå frem for resten av gruppa. De får øve seg på å uttrykke seg muntlig og gjennom andre aktiviteter. – lekende læring, sang, rim og regler, samtaler ol.

Vi vil bevisstgjøre og skape gode holdninger hos barna omkring begrepet læring, at det er moro å lære ting og at de allerede har lært masse. Man må ofte øve mye før man mestrer noe nytt!

Når skolestarten nærmer seg, snakker vi om dette med barna. På barnemøtene forteller barna hverandre hvilken skole de skal på, hvilke forventninger de har, om de kjenner noen på skolen fra før osv.

I Maxiklubben tar vi utgangspunkt i et hefte som heter «Trampoline».

I veiledningshefte er det satt opp ulike aktiviteter og leker knyttet til hvert tema; samtale og undring, samarbeidsoppgaver, ut på tur, formingsaktiviteter og leker.

Vi vil plukke ut noen av disse og utføre de sammen med barna, og som gruppe.

I tillegg skal vi ha lekende læring i Maxiklubben. Her vil barna tilegne seg kunnskap gjennom fysisk aktivitet og lek.

- Utvikle språkferdighetene.
- Ved hjelp av konkrete lære seg ulike begreper, og om plassering, sortering, former, antall og tall.
- Utvikle sine motoriske ferdigheter gjennom ulike fysiske øvelser.
- Lære seg turtaking
- Utvikle sin konsentrasjon ved å følge beskjeder som blir gitt under aktiviteten.
- Oppleve mestringsglede

Dette er et opplegg utviklet av Kristin Einarsdottir fra Island. Lekende læring er en undervisningsmetode der barn i alderen 2 - 10 år blir undervist i alle teoretiske fag gjennom lek og fysisk aktivitet på en morsom, levende og effektiv måte.

Vi lever i en hverdag hvor det blir stilt stadig større krav til at barna kommer med mer teoretiske kunnskap i grunnskolen. Ved bruk av Lekende læring opplever og lærer barn bokstaver, lyd, tall, farger form og fremmede språk på en naturlig måte i lek og bevegelse ut og inne.

Lekende læring er basert på teorier om at fysisk aktivitet er en naturlig del av det å være menneske og all psykomotorisk erfaring gjør at ny kunnskap sitter bedre i hukommelsen. Fysisk aktivitet påvirker også evnen til å tilegne seg ny kunnskap og til å hente frem gammel kunnskap.

De fleste lærere er enige om at variasjon i undervisningen er nøkkelen til læring og trivsel. I den generelle delen av Læreplanverket for den 10-årige grunnskolen og i Rammeplanen for barnehagen, vektlegges variasjon i undervisningen der det faglige ansvaret ligger hos pedagogen når det gjelder å legge til rette for et best mulig læringsutbytte hos det enkelte barn.

Barna trenger et variert læringsmiljø for å blomstre og utvikle seg.

Ved å bruke Lekende læring i undervisningen, lærer og opplever elevene ulike fag gjennom fysisk aktivitet og med ulike sanser. Barna er alltid i sentrum, og pedagogen og læringsmiljøet spiller en viktig rolle når det gjelder å oppmuntre elevene, skape et miljø og rammeverk som bidrar til læring ut fra utvikling, barnets sterke sider og interesser.

Målet med Lekende læring er å skape interesse, og engasjement for de ulike fag. Etter vår oppfatning er latskap mangel på interesse! Derfor er det så viktig at vi skaper interesse hos elevene. Da er mye av jobben gjort!

Lekende læring bidrar som en pedagogisk tilnærming der glede og trivsel vektlegges og barnet får utfoldet seg.

De andre fargegruppene vil la seg inspirere av lekende læring når de har gruppetid.

Svømming

Mål:

Vi har utarbeidet en plan, som tar for seg fem ulike delmål og en avslutning.

Gjennom leken og styrte aktiviteter skal barna lære seg å bli trygge i vannet og ikke minst få gleden av å bade og være i vannet. Barn som er vant med å være i vann og har lært seg hvordan de skal ferdes (svømme) i vann er bedre rustet til situasjoner som kan oppstå i og ved vann. Barna får utfordret seg selv motorisk og ikke minst utøvd sin koordinasjon. Vi skal delta på svømmeopplæring i Kongstenbadet.

5 års-trimmen

Mål:

Vi motiverer til fysisk aktivitet, og utfordrer og utvikle barnas motoriske ferdigheter. Dette barnehageåret skal vi på turnhallen i Fredrikstad for å delta på 5-årstrimmen. Der vil barna hver gang få en time med instruktør med et godt planlagt pedagogisk opplegg.

Brannvern i barnehagen

Vi setter av uke 38 som er den nasjonale brannvernuka til å ha fokus på brannvern. Dette for at barna skal få kjennskap og erfaring rundt tema brannvern og hva vi gjør dersom det skulle begynne brenne. Målet for denne uka blir at barna skal bli kjent med lyden av brannalarmen, rømningsveier og nødutganger, samlingsplass ved en brannøvelse, nødnumrene.

For at barna skal nå disse målene bruker vi rollespill med Eldar og Vanja, Brannbamsen Bjørnis, samtaler, formingsaktiviteter og har hyppige brannøvelser. Ved en evakuering i barnehagen må alle barn og voksne ut uansett vær og føre.

Som voksne skal vi selvsagt ikke bidra til å skape engstelse hos barna, men vi ønsker å sette fokus på brannvern gjennom bevisstgjøring, brannøvelser og aktiviteter knyttet til tema. Øvelse gjør ikke nødvendigvis mester, derimot øker det mulighetene for at det går bra.

Mål for brannvernuka:

Barna skal bli kjent med

- Lyden av brannalarmen
- Rømningsveier og nødutganger
- Samlingsplassen ved en brannøvelse
- Nødnumre. Husk en-en-null.

Voksne skal

- Vite hvor nødutganger, slukkeutstyr og manuelle utløsere er.
- Kunne branninstruks ved brannøvelse
- Kunne evaluere brannøvelser.
- Vite hvor brannvernappen står.
- Vite hvem som er brannvernleder.